

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojsku pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 lir - Leto XLII. št. 12 (12.337)

Trst, sreda, 15. januarja 1985

primorski

dnevnik

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA 60100200

Demokristjani s težavo zagovarjajo Falcuccijevo v poslanski zbornici

Vladne stranke iščejo s KPI sporazum o novih normah pri poučevanju verouka

Posredovalna vloga podpredsednika Forlanija in podtajnika predsedstva Amata

SANDOR TENCE

RIM — Križarske vojne o poučevanju verouka na šolah verjetno ne bo, saj vse kaže, da bodo vladne stranke ob podpori komunistov danes zjutraj predložile dokument, ki bo obvezoval ministrico za šolstvo Falcuccijevo in škofovsko konferenco, da revidirata najbolj sporna poglavja znanega sporazuma. Za nekatere bistvene popravke protokola, ki je sprožil tako ostre polemike, se je zavzel sam predsednik vlade Craxi, ki je pred pričetkom parlamentarne razprave o tem vprašanju naslovil Falcuccijevi zaupno pismo ter jo z diplomatskimi, in odločnimi toni, pozval, naj ne trmasto vztraja pri svojih stališčih. V nasprotnem primeru, je opozoril Craxi, bo moralo nastopiti predsedstvo vlade in se hočeš nočeš tako politično distancirati od ministrice, ki bi morala v tem primeru nujno odstopiti.

Pismo ministrskega predsednika je že zjutraj obrodilo rezultate in sprožilo prve pobude, ki imajo za cilj kompromisno rešitev in torej neke vrste premirje v polemikah, ki v marsičem že spominjajo na versko vojno. V palači Chigi sta se na Craxijev poziv takoj angažirala »velika posredovalca«, podpredsednik vlade Forlani in najžji predsednikov sodelavec podtajnik Amato, ki sta si, kot se spočobi za prekaljene pogajalce, smo-

trno porazdelila funkcije. Forlani je pritisnil na Falcuccijevo in jo opozoril, da je vladna solidarnost v tem trenutku pomembnejša od polemik okrog verske vzgoje, Amato pa je skušal prepričati laične predstavnike (posebno PSI in PRI), naj pristanejo na revizijo protokola in naj istočasno umaknejo zahtevo po odstopu odgovorne za šolsko politiko. Podtajnik pri predsedstvu vlade je bil tudi mnenja, da je treba v ta sporazum prirediti tudi komuniste in torej ustvariti isto večino, ki je februarja lani odobrila nov konkordat med državo in Vatikanom. KPI je sinoči dala vedeti, da je res pripravljena na sporazum med strankami ustavnega loka, ne pristaja pa na običajni kompromis, po katerem bi se vsi proglasili za zmagovalce, kot se sicer redno dogaja v teh primerih. Komunisti torej predlagajo resno revizijo sporazuma, ki sta ga podpisala Falcuccijska in kardinal Poletti in obenem zahtevajo, naj ministrstvo za šolstvo, v pričakovanju novega odloka, takoj razveljavi okrožnico o poučevanju verouka, ki bi morala stopiti v veljavo 25. januarja. Danes zjutraj se bo vsekakor videlo kaj sta uspešna narediti Forlani in Amato.

Če so se polemike nekoliko utišale tako rekoč na politični ravni, ne moremo istega trditvi za poslansko zbornico, kjer so bili demokristjani včeraj popolnoma osamljeni pri zagovarjanju in obrambi ministrice za šolstvo. Najbolj glasni in odločni so bili med razpravo parlamentarci neod-

visne levice, ki so prvi opozorili na nezakonitost sporazuma Falcucci - Poletti ter radikali, ki se ogrevajo, da se v državi spet ustvari laična večina, ki je izbojevala zmago na referendumih o razporoki in o splavu. Mnogo polemičnih puščic na račun Falcuccijske pa je bilo slišati tudi iz vrst socialistov in republikancev.

Tisti, ki so sledili včerajšnji debati, pa so imeli vsekakor vtis, da mnogi demokristjani branijo zadržanje ministrice za šolstvo izključno zaradi strankarske discipline in ne, ker so v to popolnoma prepričani. To seveda ne velja za skrajneže gibanja »Comunione e liberazione«, katerega pristaši v parlamentu so še vedno mnenja, da pomenijo kritike na račun decembrskega sporazuma o verski vzgoji celo napad na versko svobodo katoličanov, pri katerem vidijo nov poskus emarginacije katoličanov iz šolskega in splošnega družbenega življenja. Na srečo pa niso vsi katoličani tega mnenja in se tudi med njimi utira pot prepričanje, da je mogoče z dialogom in s treznim soočanjem mnenj doseči sporazum, ki bi bil sprejemljiv za vse komponente.

Pri vsem tem pa igrajo določeno vlogo tudi zakulisni manevri tistih demokristjanov, ki bi se hoteli »iznebiti« ministrice za šolstvo zaradi njene stroge pripadnosti določeni notranji struji, ki v tem trenutku ne uživa velikih simpatij. Falcuccijska je namreč od vedno zvesta sodelavka Amatoreja Fanfanija.

Italijanov in Madžarov v SR Sloveniji

LJUBLJANA — Narodnostim, ki živijo v Sloveniji je zagotovljena enakopravnost z večinskim narodom v skladu z jugoslovansko politiko do narodnosti. To so poudarili na včerajšnji seji komisije skupščine SR Slovenije za mednarodne odnose, ki je proučila predlog poročila o uresničevanju posebnih pravic pripadnikov italijanske in madžarske narodnosti v Sloveniji v obdobju od leta 1981 do 1985.

Pripadniki narodnosti imajo na vseh območjih, kjer živijo kot homogene etnične skupnosti enakopravni polo-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Nova knjiga
o arhitektu
Plečniku
izšla pri ZTT

NA 9. STRANI

Poskus državnega udara se nadaljuje V Južnem Jemenu še vedno spopadi

MANAMA — Položaj v Demokratični ljudski republiki Jemen je po nedeljkovem poskusu državnega udara še vedno skrajno nejasen. V teku so srđiti spopadi, saj se je južnojemenska vojska razklala, da ni jasno kdo bo prevladal. Najhušji spopadi so v Adenu, kjer so uporniki bombardirali predsedniško palačo in skupščino. Vnel se je tudi srđit spopad med izvidniškimi čolni in tankovskimi enotami, da jo je skupilo več ladij.

Topovske granate so tudi poškodovale alžirsko in italijansko veleposlanstvo, kjer pa ni bilo žrtev. Še najhušji spopadi so v bližini adenskega letališča, ki je seveda zaprto za ves promet. Z Južnim Jemenom so tudi prekinjene vse telefonske in teleprinterske povezave.

Do sedaj je le jasno, da je v ponedeljek predsednik republike Ali Nasser Mohamed zadnji trenutek prepričal, da bi ga njegovi nasprotniki v vrstah vladajoče jemenske socialistične stranke likvidirali. Takoj so po hitrem postopku obsodili in usmrtili na

vešalih štiri voditelje upora: bivšega predsednika republike in sedanjega predsednika stranke Abdela Fataha Ismaila, bivšega obrambnega ministra Alija Antarja, ministra za krajevno upravo Alija Salema al Baida in voditelja razsodišča v socialistični stranki Alija Šajeha Hadija.

Te usmrčitve pa po vsem sodeč niso pozele pričakovanih rezultatov, saj so sprožile težko ustavljivi mehanizem krvne osvete, klanskih in plemenskih interesov, kjer je skrajno težko ločiti ideološke razloge. Zgovoren je podatek, da se Sovjetska zveza, ki jo večje z Jemenom sporazumi o prijateljstvu, ne vmešava. Še več, razni politični opazovalci navajajo, da so sedemletni spori v vladajoči stranki med tremi frakcijami povzročili končni obračun prav v trenutku, ko je prišel predsednik Ali Nasser Mohamed uvajati bolj nevtralen in prozahodno politiko. Sedanji obračun v Jemenu, naj bi bil torej spopad med zmernim in bolj radikalnim krilom socialistične stranke.

ZDA poslale novo eskadro pred libijsko obalo

Mubarak in Craxi o terorizmu Nova napetost v Sredozemlju

KAIRO — Medtem ko je predsednik italijanske vlade Craxi včeraj v Kairu z Mubarakom razpravljal o položaju v Sredozemlju in o bližnjevzhodnem vprašanju pa se ameriško - libijska psihološka vojna v zadnjih urah ponovno stopnjuje, saj je sinoči baje že zaplula skozi Sueški prekop v Sredozemlje ameriška letalonosilka »Saratoga«.

Sredozemski zaplet in boj proti mednarodnemu terorizmu sta bili osrednji temi dveurnega srečanja Craxi-Mubarak. Egipt in Italija imata do teh vprašanj podobna stališča in že aktivno sodelujeta. Oba državnika pa sta ponovno poudarila, da je treba poiskati in odpraviti vzroke, ki botrujejo terorizmu. Rešitev palestinskega vprašanja je torej neodločljiva, da se prepreči hušji zapleti. Prav zato se bosta Craxi in Mubarak vsak v sklopu svojih zavezništav trudila, da bi premostila pat pozicijo po sporazumu med jordanskim kraljem Huseinom in voditeljem PLO Arafatom. Mubarak je tudi prosil Craxija, naj posreduje pri Reaganu, da spremeni svoje zadržanje do Palestincev in bližnjevzhodnega vprašanja. Glede terorizma pa je Craxi ponovil svoje trditve, da ni libijski predsednik Gadafi prepričljiv obsojil Abu Nidalovega terorizma in da še vedno nudi moralno kritje terorizmu.

Ob sinočnji vrnitvi v Rim pa je Craxija nedvomno dočakalo presenečenje. V njegovi nekajurni odsotnosti se je namreč s podpredsednikom vlade Forlanijem se-

stal ameriški veleposlanik v Rimu Rabb. Kaj mu je moral tako nujnega povedati, da ni uspel počakati na Craxijevo vrnitev, ni povsem jasno. Uradni komunikacije navaja že rutinsko izmenjavo mnenj, ki pa ne more pričati.

V zadnjih urah se je položaj v Sredozemlju ponovno zaostрил. Ameriški letalonosilki »Coral Sea« se bo pred libijskimi ozemelskimi vodami v prihodnjih urah pridružila še letalonosilka »Saratoga« s svojimi eskortnimi rušilci in pomožnimi ladjami. Nova eskadra je včeraj zapustila po ukazu Pentagona Indijski ocean in baje že sinoči zaplula skozi Sueški prekop v Sredozemsko morje.

ZDA so torej v Sredozemlju nakopičile toliko brodivja kot ga še ni bilo od krize z ameriškim talci v Teheranu. Nevarno razkazovanje moči je Sovjetska zveza včeraj ponovno najodločnejše obsodila. Vsakomur je lahko jasno, da je stopnjevanje take psihološke vojne do skrajnosti nevarno, saj lahko zadostuje malenkost, da nekomu popustijo živci, pa pride do nepopravljivega.

Libijski voditelj Gadafi je namreč včeraj ponovil grožnjo, da bo ob vsakem ameriškem vojaškem napadu na Libijo zanetil pravi vojni požar nad vsem Sredozemljem. Ob vsem tem pa je EGS iz tehničnih razlogov odložila svoj vrh posvečen ameriško - libijskemu zapletu za teden dni, da se bodo zunanji ministri sestali šele 27. januarja.

Ključna ugotovitev v včerajšnji razpravi v CK ZKJ

Davki naraščajo hitreje od inflacije

RIM — Davčni priliv v Italiji narašča mnogo hitreje kot inflacija. To jasno izhaja iz podatkov, ki jih je objavilo finančno ministrstvo in ki se nanašajo na prvih 11 mesecev leta 1985. V tem obdobju je davčni priliv znašal 156.933 milijard lir, to je 12,4 odstotka več kot v istem obdobju leta 1984. Najbolj se je povečal priliv v davka ILOR (51,7 odstotka), IRPEG (25,4 odstotka) in IRPEF (16,5 odstotka), med nekaterimi manj pomembnimi davčninami pa velja omeniti, da se je davek na vladne koncesije povečal za 76,8 odstotka.

Podatki za sam mesec november sicer kažejo na povečanje za samih 6,8 odstotka, kar pa je posledica novega načina obračunavanja davčnih odbitkov na bančne obresti. Zaradi tega načina obračunavanja je bil davčni priliv odbitkov na obresti za 67 odstotkov manjši, vendar je zmanjšanje samo navidežno, ker se bo po celoletnem obračunu tudi ta vsota znašala v državnih blagajnih.

Iz vseh teh podatkov jasno izhaja, da je tudi v letu 1985 davčna uprava krepko prizadela predvsem nižje in srednje sloje prebivalstva, ki so morali plačati tako v odstotkih kot tudi v absolutni številki znatno več davkov.

Rahla pocenitev plinskega olja

RIM — Z današnjim dnevom so se ponovno pocenili nekateri petrolejski proizvodi. Plinsko olje za prevoz je cenejše za 8 lir pri litru, plinsko olje za ogrevanje pa je cenejše za 15 lir. Poceniti bi se moral tudi bencin in sicer za 5 lir, vendar mora ustrezno odločitev sprejeti medministrski odbor za cene. Do pocenitve je prišlo, kot običajno, na osnovi premikov v povprečni ceni petrolejskih proizvodov v državah EGS.

Plinsko olje za prevoz stane 717 lir za liter (namesto dosedanjih 725), plinsko olje za ogrevanje 642 lir (namesto 657), petrolej za ogrevanje pa 681 lir (namesto 696).

Temeljev ustave in političnega sistema v SFR Jugoslaviji ni treba spreminjati

BEOGRAD — »Ključna ugotovitev kritične analize je, da ni potrebe po spremembi temeljnih opredelitev ustave Socialistične federativne republike Jugoslavije niti osnovnih funkcij in značaja našega samoupravnega političnega sistema glede na to, da le-ti izražajo bistvene pridobitve naše revolucije. Prav s ciljem učinkovitejšega uresničevanja teh vrednot moramo nadalje dograjevati določene ustavne rešitve,« je poudaril Josip Vrhovec v uvodnem govoru na dvodnevni seji centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, ki se je začela včeraj in na kateri so razpravljali o kritični analizi delovanja sistema socialističnega samoupravljanja.

Tej ugotovitvi so pritrdili tudi udeleženci v razpravi in opaziti je bilo, da to smer potrjuje tudi citiranje stališč in misli Tita in Kardelja v večini včerajšnjih razprav. Tita, ki je s svo-

jim življenjem in delom začrtal pot jugoslovanskega razvoja in Kardelja, ki je pobudo za temeljno kritično analizo uresničevanja in delovanja z ustavo določenega političnega sistema dal že leta 1977 v »Smereh razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja«, sprejetih na XI. kongresu in katerih potreba na teh temeljih je bila potrjena tudi na XII. kongresu ZKJ.

V razpravi so menili, da je kritična analiza nenehen kontinuiran proces, kar bi moralo najti mesto tudi v sklepkih, ki jih bodo sprejeli. Predsednik CK ZKJ Vidoje Žarković je opozoril, da ima analiza tudi slabosti, ki bi jih v razpravi, ki poteka, morali zmanjšati ali odpraviti. Po njegovem mnenju ni dobro, ker so vsi problemi in težave postavljeni na isto raven, tako da se ne ve, kaj je potrebno najprej reševati in kje mora biti smer glavnega udara. To so poskušali popraviti s sklepi. (dd)

● Položaj

NADALJEVANJE S 1. STRANI

žaj z večinskim narodom. Kot so poudarili, se ta enakopravnost kaže predvsem v nadaljnjem razvijanju in ohranjanju specifičnih lastnosti naroda, kulture, folklornih tradicij in jezika.

V zadnjih letih se je občutno povečalo število dvojezičnih šolskih in vzgojnih oddelkov v Sloveniji, število učencev, ki spremljajo pouk v materinem italijanskem ali madžarskem jeziku, pa se je povečalo za 3,5 odstotka. Naraščanje števila učencev v tovrstnih šolah je plod vsestranske skrbi za organizirano vzgojno dejavnost v minulih petih letih.

Komisija skupščine Socialistične republike Slovenije za mednarodne odnose je sklenila, da bo Skupnost za kulturo Slovenije tudi v prihodnje dajala materialno in strokovno pomoč italijanski in madžarski narodnosti pri razvoju njune ustvarjalnosti in ohranjanju specifičnosti lastne kulture. Poudarili so tudi, da mora biti problematika življenja in dela obeh narodnosti navzoča v sredstvih obveščanja ne le kot zapis o dogodku, temveč kot celovito predstavljanje objektivnega položaja in neoviranega razvoja manjšin. (dd)

Ob uradni otvoritvi sodnega leta v Rimu

DRŽAVNI PRAVDNIK KASACIJSKEGA SODIŠČA PONOVI TEZO O NEODVISNOSTI SODSTVA

RIM — S potrditvijo neodvisnosti sodstva, kot osnovno vrednoto državne ureditve je včeraj generalni državni pravdnik kasacijskega sodišča Carlo Maria Pratis začel svoje dolgo poročilo ob uradni otvoritvi sodnega leta 1986. Vendar pa Pratis ni bil pretirano polemičen do nedavnih dogodkov v zvezi z nastopom predsednika republike Cossiga, ki se je udeležil včerajšnje svečanosti. Po eni strani je namreč pozval člane višjega sodnega sveta, naj ovrednotijo zaupanje državljanov v neodvisnost sodstva pri opravljanju svoje težke naloge, po drugi strani pa jih je tudi pozval, naj potrdijo svojo pripravljenost do sodelovanja z drugimi državnimi oblastmi, kajti samo tako bo mogoče pravilno reševati probleme pravice.

Pri obravnavanju pristojnosti sodnikov je Pratis odločno zavrnil teze, po katerih naj bi bili sodniki v večji meri odgovorni za svoja dejanja. Po njegovem mnenju bi vsako povečanje odgovornosti ogrožalo neodvisnost in svobodo sodnika, da odloča na osnovi zakona in svoje vesti. Državni pravdnik se je tudi dotaknil vprašanja tiska in dejal, da bi morali časnikarji v večji meri zadoščati javnemu interesu do informacije, ne da bi kršili preiskovalne tajnosti. Pri tem pa je pouda-

ril, da ni mogoče v takih primerih kaznovati vedno zadnji obroč, ne da bi naredili vsega, da bi odkrili kdo je dejansko sporedoval zaupne informacije časnikarjem.

Med številnimi podatki o sodstvu v Italiji v letu 1984 pade najprej v oči dejstvo, da je bilo v državi v tem letu prijavljenih milijon 318 tisoč tatvin. Podatek je nadvse zaskrbljujoč, če le pomislimo, da je bilo vseh ostalih kaznivih dejanj približno 850 tisoč, kar pomeni, da je poseganje po tuji lastnini tisto poglavje kriminalne dejavnosti, ki je najbolj zaskrbljujoče.

Državni pravdnik pa je po drugi strani z zadovoljstvom ugotovil, da je notranja teroristična dejavnost znatno pojenjala, medtem ko je postala zaskrbljujoča dejavnost tujih teroristov, predvsem iz bližnjevzhodnih držav.

Zadnja skupina podatkov zadeva stanje v zaporih, kjer je še vedno veliko število jetnikov, ki čakajo na sodno obravnavo. Ob koncu leta 1984 je bilo v italijanskih zaporih 42.711 jetnikov (od teh 2.002 ženski), od katerih je 27.320 čakalo na sodno obravnavo. Število jetnikov se je v primerjavi s prejšnjimi leti povečalo, ni pa se povečal odstotek tistih jetnikov, ki so bili že obsojeni.

Predsedstvo SFRJ za mednarodno konferenco o Bližnjem vzhodu

BEOGRAD — Predsedstvo SFRJ je proučilo razmere in najnovejša gibanja na Bližnjem vzhodu. Izrazilo je zaskrbljenost zaradi dolgotrajnega vzdrževanja tega zelo nevarnega kriznega žarišča, predvsem zaradi nadaljevanja agresivne in ekspanzionistične politike Izraela in njegove nepripravljenosti, da bi storil bistven korak k pravični in trajni rešitvi bližnjevzhodne krize. Jugoslavija podpira in se aktivno zavzema za sklic mednarodne konference o Bližnjem vzhodu pod pokroviteljstvom OZN in ob sodelovanju vseh zainteresiranih, vključno s PLO kot edino zakonito predstavnico palestinskega ljudstva. Jugoslavija prav tako nenehno podpira vsa mirovna prizadevanja in pobude za uresničevanje vseobsegajočega pravičnega in trajnega miru na tem območju. Tudi najnovejši razvoj dogodkov opozarja na nujnost upoštevanja dejstva, da je palestinsko vprašanje ključno in da brez njegove rešitve ni mogoč izhod iz krize, prav tako pa ne trajen mir na Bližnjem vzhodu. Predsedstvo SFRJ je izrazilo zaskrbljenost zaradi

najnovejšega razvoja dogodkov v Sredozemlju in v celoti podprlo vsa prizadevanja, ki so izhajajo iz sprejetih norm mednarodnega ravnanja usmerjena k ohranitvi neodvisnosti in suverenosti libijsko džamarije. Predsedstvo je prav tako poudarilo znano stališče Jugoslavije proti vsem oblikam mednarodnega terorizma in podčrtalo, da je nedopustno obsodbo terorističnih dejanj izkoriščati kot izgovor za pritiske in grožnje neodvisnim državam.

Na seji so izrazili mnenje, da bi k ustvarjanju ugodnega političnega vzdušja in pogojev za mirovno konferenco o Bližnjem vzhodu pomembno prispevali tudi okrepljeni napor in angažiranje vseh neuvrščenih držav, predvsem v prihodnjih dejavnostih za pripravo ministrske konference neuvrščenih v New Delhiju in osmega vrha v Harareju, kot tudi njihova podpora palestinskemu ljudstvu in gibanju, ki sta zdaj v enem od najtežjih obdobj svojega boja. (dd)

Italijanski interesi ob krizi v Sredozemlju

Marsikoga je prejšnje dni nekoliko presenetilo dejstvo, da ni Italija jasno in odločno obsodila Libije za soodgovornost pri atentatih v Rimu in na Dunaju. Ekonomski izvedenci pa prav dobro vedo, da gre tu predvsem za gospodarske interese. Gospodarska izmenjava med Italijo in Libijo je namreč še vedno zelo živahna, saj so na primer uvozi v prvem semestru 1985 dosegli kar 1.749,6 milijona dolarjev, izvozi pa 666,6 milijona dolarjev.

Nasploh pa ima Italija interes, da vlada na bližnjevzhodnem in severnoafriškem področju čim manjša napetost. Gospodarska izmenjava z državami tega področja je namreč precej obsejna: v prvem semestru leta 1985 je Italija iz teh držav uvozila za 7427,8 milijona dolarjev, izvozila pa za 4356,7 milijona dolarjev. Uvozi iz bližnjevzhodnih in severnoafriških držav dosega več kot 17 odst. celotnega uvoza, izvozi pa okrog 12 odst. celotnega izvoza.

Italija uvaža iz teh držav predvsem energetske vire: surovo nafto iz Libije, Saudske Arabije, Kuvajta in drugih držav Arabskega polotoka ter Irana in Iraka, naravni plin pa iz Alžirije. Kar zadeva uvoz je med temi državami na prvem mestu Libija (1749,6 milijona dolarjev), sledijo ji Alžirija (1240,5), Saudska Arabija (898,2), Egipt (798,6), Kuvajt (790,5), Iran (755,7) in Irak (547,5); manjši je uvoz iz drugih držav.

Mnogo bolj raznolik je izvoz: Italija gradi v teh državah predvsem velike objekte, a izvažata na primer tudi ploščice, pohištvo, zlatino in celo jestvine (predvsem paradižni-

ke). Kar zadeva izvoze je na prvem mestu Saudska Arabija (1.038,6 milijona dolarjev v prvem semestru lanskega leta), sledijo pa Libija (666,6), Egipt (440,7), Alžirija (417,9), Irak (352,2), male države Arabskega polotoka (314,4), Iran (289,5), Kuvajt (206,4) in Izrael (198,3), nato pa še z manjšimi zneski Tunizija, Sirija, Jordanija in Maroko.

Na splošno je torej bilanca uvoza izvoz s severnoafriškimi in bližnjevzhodnimi državami negativna (čeprav je z nekaterimi posameznimi državami, kot na primer s Saudsko Arabijo, pozitivna). Kljub temu pa ima Italija mnogo razlogov, da ohrani dobre odnose z vsemi omenjenimi državami; kajti tu je večji del svetovnih zalog surove nafte, ki je še vedno najpomembnejši vir energije. Po drugi strani pa dajejo te države še vedno veliko dela italijanskim podjetjem. Prav v lanskem letu so se po nekajletnem zastoj spet povečala naročila za italijanska podjetja, ki gradijo velike infrastrukture (ceste, letališča, pristanišča, jezove, železnice itd.). Italijanska podjetja so si zagotovila pogodbe za približno 400 milijard lir v Alžiriji, za 212 milijard v Saudski Arabiji, 190 milijard v Libiji in 66 milijard v Egiptu. V sami Libiji je kar 13.000 italijanskih delavcev.

Med italijanskimi podjetji, ki gradijo infrastrukture v prej omenjenih državah prednjačijo Imprefar (v Saudski Arabiji), Cogefar in Italstrade (v Alžiriji) ter Fiat Engineering (v Libiji) in Impresit (v Alžiriji).

MARKO OBLAK

Prvo uradno srečanje z Gorbačovom

Natta pojde v Moskvo

RIM — Ob koncu meseca se bosta Natta in Gorbačov srečala v Moskvi. Uradno še niso sporočili datuma, vendar je že gotovo, da bo tajnik KPI odpotoval v Sovjetsko zvezo v zadnjem tednu januarja. Gre za nekakšno »zgodovinsko srečanje, saj bo to prvo srečanje tajnikov po oddaljitvi KPI od Sovjetske partije decembra 1981. V tem času pa se je marsikaj spremenilo v liniji obeh komunističnih partij. KPI, ki jo vodi Natta je, kot bomo v »težah za 17. kongres« sestavni del evropske levice, partija, ki ima kot cilj primoriti k zblizjevanju dveh velikih izkušenj evropskega gibanja — socializma in komunizma ter iskati premostitev njunih zgodovinskih razlik; partija, ki polaga na isto ra-

ven politiko velesil ZDA in SZ, če tudi »z zanimanjem in z interesom« sledi reformistični politiki novega sovjetskega vodstva. Partija, ki poudarja popolno oceno »vloge, ki jo opravlja Jugoslavija v gibanju neuvrščenih« ter »razvoja zunanje politike ljudske republike Kitajske«. Moskovsko srečanje se torej vključuje v strategijo takozvanega novega internacionalizma, ki jo osvaja KPI; strategijo, ki teži k vzpostavljanju novih odnosov med komunističnimi, socialističnimi, socialdemokratskimi in laburističnimi strankami, laičnimi in katoliškimi demokratičnimi silami, sindikati, osvobodilnimi in naprednimi gibanji.

G. R.

Novi predsednik v Gvatemali

CIUDAD DE GUATEMALA — Demokristjan Vinicio Cerezo je včeraj prevzel oblast v Gvatemali. Tako se je uradno zaključilo več kot tridesetletno obdobje diktature v tej srednjeameriški državi. Odkar je z državnim udarom, ki ga je organizirala CIA leta 1954 in s katerim je strmoglavila liberalca Alvareza, ker je s kmetijsko reformo hotel prizadejati veleposlanike, vojska prevzela oblast, v tej državi namreč ni bilo demokratičnih volitev. Umetstev Cereza, prvega izvoljenega predsednika po tako dolgem obdobju diktature predstavlja torej pomemben dogodek za celotno Srednjo Ameriko. To so obeležile tudi številne druge države, ki so ob tej priložnosti poslale v Gvatemalo svoje predstavnike. Italijo je zastopal zunanji minister Andreotti.

Iz gibanja neuvrščenih

Velesile in razviti zavirajo enakopraven svetovni napredek

podatek, da gre vsako leto za orožje toliko denarja, kolikor znašajo vsi dolgovi dežel v razvoju (kmalu okrog 1000 milijard dolarjev).

Zadnje čase pa začenja imeti afriška celina vse večjo težo v mednarodni politiki in seveda v gibanju neuvrščenih. Vemo, da bo prihodnji »vrh« neuvrščenih prve dni septembra letos v Harareju, glavnem mestu najmlajše afriške države, Zimbabve. Hočeš nočeš so podatki, ki zadevajo afriški kontinent tisti, s katerimi se zdaj najbolj seznanja mednarodna javnost in ki po svoje najbolj markantno odsevajo položaj nerazvitih. Zanesljivo ne potrebuje komentarja podatek, da znašajo samo obresti, nastale iz posojil, ki jih je razviti svet dal nerazvitim, skoraj že toliko, kolikor znaša ves dolg afriške celine (okrog 155 milijard dolarjev).

Afrika se otepa z življenjskimi problemi, ki jim sama za nobeno ceno ne more biti kos. Mednarodna, organizirana mednarodna pomoč, kajpak še najmanj na bilateralni osnovi, ne

le da kliče, marveč naravnost kriči po tem, da bi morali z njo mahoma začeti. O pomanjkanju hrane je že znano, vse bolj grozeče pa je tudi vprašanje pomanjkanja vode, ki je konec koncev bistveno za prehrano in življenje. Vsako leto se od padavin na tej celine vrne v morje, ker na kopnem v glavnem nimajo kanalov, zajetij in podobno, več kot 4 tisoč 200 milijard kubnih metrov vode. Če bi — po poročilih Združenih narodov — izkoristili samo deset odstotkov te vode, bi lahko namakali reci in piši več kot 12 milijonov hektarov zemlje in kajpak močno ublažili problem lakote.

Povezano z vodo, pa tudi z lesom, ki ga žal na široko izvažajo kot ceno surovino, ki jo razviti svet rad sprejema, seveda na rovaš Afrike, se poraja na tej celine tudi problem energije, bolj rečeno energetike v celoti. Pričakujejo na primer, da bo čez kakih deset let kar sto milijonov Afričanov trpelo naravnost pomanjkanje energije, ker preprosto ne bo

več lesa. V deželah, ki so svoj čas slovele po gozdovih, kot je na primer bila Slonokoščena obala, je gozdna površina danes uničena za več kot dve tretjini.

In to so dobesedno vsecelinska vprašanja, ki jih bo mogoče reševati samo ob nesebičnem pristopu ostalih predelov sveta. Samo z resnično solidarnostjo bo mogoče stvarno zaostriti v to puščavsko podobo. Problemi afriške celine so kajpak navzoči — z drugimi problemi, ki prav tako kličejo po rešitvi — tudi v delu tako imenovane »Skupine 77«, organizma neuvrščenih, ki mu gre, da bi zlasti v Združenih narodih premaknili vprašanje gospodarskih odnosov med Severom in Jugom.

Tudi pri tej skupini je zadnje čase še kako opazna živahnejša dejavnost. Skupina, ki ji zdaj izmenoma predseduje jugoslovanski delegat Ignac Glob, je med drugim pripravila in dokumentirala predloge za sklic mednarodnih konferenc o surovinah (cene surovin so na pritisk razvitih še

vedno na ravni pred 15 leti) in finančnih. Konec leta so bila znamenja kar ugodna, žal pa je namerna brezbržnost velesil vnovič pripeljala do tega, da bodo o tem sklepali v ustreznem organu Združenih narodov še le aprila letos.

Kot je »Skupina 77« dokaz nekako kolektivnega napora neuvrščenih, tako vzbujajo v novejšem času pozornost svojevrstni premiki znotraj posameznih držav Latinske Amerike, v katerih si demokracija, čeprav mukoma, le utira pot iz družbene zastoplosti in večinoma vojaških ali polvojaških režimov. Napor, da se tudi same izkopljejo iz živčnega peska, kamor so jih pahnila inflacija in tuja posojila, je izjemen. V ta krog spada kajpak Argentina, zraven pa lahko prištejemo še Bolivijo, Kolumbijo in Peru — vse te dežele so ali članice, ali pridružene članice gibanja neuvrščenih — v katerih so uspešni znižati inflacijski nivo v enem letu povprečno več kot 20 odstotkov.

To so pomembni primeri prizadevanj posameznih dežel, ki jim bo seveda tudi gibanje v prihodnje namenilo večjo skrb. Vendar se pri tem žal spet pojavlja stara cokla: razvite dežele so namreč tiste, ki bi morale smelo presekati gordijski voz, ki jim žal še zmeraj ne dopušča novih, nesebičnih pogledov in potez v korist enakopravnijšega svetovnega napredka.

MIRO KOCJAN

Glavni odbor SKGZ bo zasedal 3. februarja

Izvršni odbor Slovenske kulturno gospodarske zveze je v ponedeljek v Čedadu sklenil, da bo glavni odbor zasedal 3. februarja v Trstu, ko bo na dnevnem redu razprava o obcnem zboru in izvolitve novega izvršnega odbora in ostalih organov zveze. Po statutu in uveljavljeni praksi namreč vodi med obcnim zborom in prvo sejo novoizvoljenega glavnega odbora Zvezo stari izvršni odbor.

V Čedadu se je razvila daljša razprava o sedanjem načinu dela in je bil poudarjen učinkovit sistem avtonomije odborov in članic, ki se bo skušal še razviti z ustavitvijo tržaškega teritorialnega od-

bora. Še zlasti so v razpravo živahno posegli videmski člani, ki vidijo v krajevnem teritorialnem odboru in njegovi uveljavitvi dejanskega predstavnika zahtev in potrebe Slovencev videmske pokrajine. Med razpravo je bil nadalje govor o bolj učinkovitem delu izvršnega odbora, ki naj bi deloval bolj organizirano. Razpravljalo se je o tematskih sejah, na katerih naj se razna vprašanja do kraja izčrpajo.

O programu in o konkretnih predlogih kandidatne liste za novi izvršni odbor bo stari izvršni odbor razpravljaj še na eni seji, takrat se bo tudi dokončno odločil za seznam področnih odborov.

Finančni prispevki kmetijskim obratom

VIDEM — Deželni odbor Furlanije - Julijske krajine je sprejel predlog odbornika Silvana Antoninija in tako odobril finančne prispevke številnim kmetijskim obratom.

Deželni odbor je tako dal na razpolago preko 4 milijarde lir, od katerih je že razdelil 3 milijarde in 184 milijonov lir v obliki nevračljivih prispevkov za modernizacijo in izboljšavo tehničnih storitev produkcije in boljše eksploatacijo živinorejskih dosežkov. Prve subvencije je že dobilo 52 kmetijskih objektov Furlanije - Julijske krajine.

Denar, ki ga je dal deželni odbor na razpolago, odpira sedaj možnost gradnje novih živinorejskih centrov, popraviljanja domačij, širjenja že obstoječih struktur itd.

V Pordenonu so razpravljali o bodočem upepeljevalniku

PORDENON — Včeraj so se v Pordenonu sestali deželni odborniki za javna dela Bomben in predstavniki ustanov, da bi se dogovorili o postavitvi upepeljevalnika. Dogovorjeno je že, da bodo upepeljevalnik postavili v bližini občine San Quirino. Vprašanje pa ostaja, če bodo ustanovili mešano družbo med krajevnimi javnimi ustanovami in zasebno družbo SNUA. Deželna uprava je že dodelila občini San Quirino sredstva za pripravo terena in cestne povezave z upepeljevalnikom. Dodelila pa je sredstva tudi družbi SNUA.

Treba pa se je še zneniti, kako bo z upravljanjem, saj je deželna uprava postavila jasen pogoj, da mora priti glede cen pri uporabi do konvencije med javnimi ustanovami in zasebno družbo.

Z njim je odšel del naše zgodovine

V spomin na Alberta Široka

Vsakdanji dogodki, pa naj bodo veseli ali žalostni, se s takšno naglico prepletajo, da večkrat pozabimo zapisati nekaj besed o ljudeh, ki so skoraj vse življenje posvetili svojemu narodu, kot prosvetni delavci, politiki ali pa samo, kot zavedni Slovenci.

Tako nismo v našem dnevniku zapisali žalostne vesti, da je nedavno v Ljubljani umrl Albert Širok, član znane družine Širokov, ki je dala več dobrih učiteljev, pa tudi sicer močno angažirane delavce v raznih slovenskih ustanovah in organizacijah in v zamejstvu, kot tudi v matični domovini.

Več kot 90 let mu je bilo, ko je mirno zaspal v Ljubljani, kjer je že vrsto let živel. Tu v Trstu pa vendarle ostaja živ spomin nanj, saj je bil pokojni Širok vse življenjih mo-

čno angažiran prosvetni delavec, pisatelj, mladinski pesnik, prerajalec, dolgoletni novinar in zelo aktiven tudi v slovenskih založbah tako v zamejstvu, kot tudi v Sloveniji. Del njegovega življenja, je tekel v samem mestu, pri Sv. Jakobu, pa tudi v Skednju, kjer je služboval kot učitelj. Povsod je jemal svoje delo močno zares ter se ga njegovi bivši učenci spominjajo, ne samo kot vestnega vzgojitelja, temveč predvsem kot zavednega Slovenca, ki ni nikoli pozabil, da je izšel iz učiteljske družine, ki se je morala sicer seliti po raznih krajih slovenske zemlje, ki pa ni nikoli pozabila na svoje narodnostno poreklo.

Albert Širok se je rodil februarja 1895 v Kozani v Goriških Brdih. Uspeno mu je bilo, da je živel vse svoje življenje v dveh mestih: Trstu in v Ljubljani. V teh dveh mestih je

razpredel vso svojo bogato dejavnost. Privlačilo ga je med drugim tudi slovensko gledališče ter je še, kot mlad, nastopal v Narodnem domu, tudi v režijah pokojnega Milana Skrbinška. Ko so požgali Narodni dom, je svojo dejavnost usmeril k Sv. Jakobu, takratni trdnjavi slovenskega proletariata, kjer je začel in okreplil svojo dejavnost v takratnem šentjakobskem gledališču. Skozi desetletja je pisal članke tudi za dnevnik »Edinost«, za mladinsko revijo »Novi rod« in članke v »Učiteljskem listu«. Ko so zaprli slovenske šole, je ostal trdi Albert Širok, kot mnogi slovenski učitelji, brez službe na cesti. Odšel je v izgnanstvo v Slovenijo in dobil službo pri Mladinski matici. Tudi tu je bil močno aktiven ter je posvečal še posebno ljubezen mladinskim listom, kjer je napisal več pesmi in proznih sestavkov. Vse svoje življenje je bil tudi prevajalec ter je med drugim prepelal Collodijevega »Ostržka«, prav tako je v slovensko prevedel »Dnevnik Ane Frank«.

Vedno je bil pokojni Albert Širok napreden človek, tesno povezan najprej s tržaškim delavstvom, ki sta ga tedaj vodila Ivan Regent in Rudolf Golouh. Tak je ostal tudi potem, ko je živel v Ljubljani. Tudi starost ga ni motila, da se ne bi po svojih močeh oglašal z raznimi članki v časopisih in revijah ali sledil z velikim veseljem ustvarjalnemu zagonu v slovenskih gledaliških hišah. Del slovenske zamejske zgodovine, predvsem šentjakobske in škedenjske, je odšel z Albertom Širokom. Prav bi bilo, da bi spomin nanj ostal živ med nami in da bi njegovo dejavnost spoznala tudi naša mladina.

N. L.

Turistična nagelj in neža

LJUBLJANA — Dobri dve leti, od junija 1983, na ljubljanski televiziji poteka akcija, znana pod imenom »TURISTIČNI NAGELJ - TURISTIČNA »ODECA NEŽA«. Osnovni smoter akcije je komisija, ki priznanja in graje podeljuje, zapisala v svoj poslovnik: akcija turistični nagelj in bodoča neža »je spodbujanje z oblikovanjem celotne turistične ponudbe, spodbujanje originalnih idej in kakovostnih turističnih storitev, razvijanje pozitivne turistične miselnosti, opozarjanje na slabosti in odpravljanje pomanjkljivosti«.

K dajanju predlogov za nagelj in bodočo nežo so bili povabljeni televizijski gledalci oziroma vsi, ki oblikujejo slovensko turistično ponudbo. Vendar pa je treba poudariti, da komisija skrbno preveri vsak predlog, saj je odmev na akcijo izredno velik in do napak — predvsem pri podeljevanju neže — ne sme prihajati. Tako je v letu 1984 bilo podeljenih 41 nageljn in než, od tega 25 nageljn in 16 než, v letu 1985 pa, ko je komisija posebej pozorno spremljala urejenost in založenost trgovin, splošno urejenost turističnih krajev in kulinarike, pa 29 nageljn in 16 než.

O dobitnikih cvetov poročata tudi dnevnik »Delo« in ljubljanski radio, tisti pa, ki jim cvetove pripnejo, prejmejo priznanja oziroma graje v pisni obliki.

Konec leta 1984 sta prvič bili podeljeni posebni priznanja — nagelj in neža leta. Nagelj so pripeli Bledu, z bodočo nežo pa so opikali Kranjsko goro. Za leto 1985 je turistični nagelj prejel kolektiv delovne organizacije Radenska iz Radencev za nepretrgano rast kakovosti v turizmu in spodbujanje turistične miselnosti v Pomurju. Izvršni svet skupščine občine Radovljica pa je za malomaren odnos do turizma v Bohinju nerad sprejel turistično bodočo nežo za leto 1985.

Akcija se seveda nadaljuje tudi letos. Prav posebej bo spremljala poslovanje trgovin, pošt, prometnih organizacij ter agencij v zimskoturističnih centrih. Preverila bo tudi že podeljene nageljne in neže ter ugotovila, ali bi bilo potrebno katerega vzeti ali zamenjati z novim, drugačnim.

Kaj in koliko bo turistična Slovenija s to akcijo pridobila, je težko napovedati. Nekaj je že. Lanskoletna bodoča neža je Kranjsko goro tako opikala, da se je letos prva prebudila in pognala žičnice pred vsemi drugimi slovenskimi smučišči. Najvažnejše pa je tole: ker je akcija med turističnimi delavci in nasploh močno odmevna, je dosegla osnovni namen — pohvalila je tiste, ki si pohvalo za svoje delo zaslužijo, z grajo pa skuša zbuditi tiste, pri katerih je turistično delo zaspalo. Z vsem tem pa seveda želi izboljšati in popestriti ponudbo na slovenskih tleh.

D. V.

Aktualna tema: verouk v šoli

Kulturno prispevati k rasti šole

Rimskokatoliška veroizpoved po novem konkordatu ni več »državna vera«, niti ni več »krona celovitega vzgojnega sistema«. Nihče ni zapodil verskih čustev skozi šolska vrata, vendar se tudi naprednejši krščanski misleci in občestva zavedajo, da verskih izkušenj ne krepijo državni paragrafi, vsiljevanje verskega pouka pa je znak šibkosti cerkve, navajene družbenih privilegijev.

Po novem ne bo več razlike med šolarji in dijaki, ki obiskujejo verski pouk in njihovimi sošolci, ki ga ne. Prej so taki šolarji čepeli na hodniku, pisali naloge, se igrali ali kaj čitali. Sedaj so po zakonu enakopravni in jim šola mora nuditi enakovreden pouk. Po mojem, naj bo zgodovina verster, torej bolj kritičen pristop, ki naj zaobjema širše zgodovinske in občečloveške razsežnosti tega miselnega pojma, pa tudi osnove etike in humanizma. Šolarjem in dijakom bi morali omogočiti, da kritično in objektivno spoznajo vpliv cerkve in vere na usodo našega naroda, od nasilnega pokristjanjevanja in podrejanja do Trubarjeve reforme, od protireformacije do današnjih dni.

Starši bomo prihodnje dni poklicani k izbiri in ni nujno, da leno potrjujemo prejšnje. Da bo zares svobodna ne zadostuje formular, na katerem se podpisamo. Niti roditijski sestanek. Šolske oblasti morajo vnaprej zagotoviti, da bo vse urejeno tako, da ne bo med deco nobenih razlik ali diskriminacij. Da ne bo odmeval prezir goriškega duhovnika, ki je med neko propagandistično oddajo po radiu izrekel mnenje, da imajo »vsi, ki ne izražajo verskih čustev, okrnjeno osebnost«. Da se šola ne razdeli na dva idejna tabora, kot že nekoč, da bo enotnost Slovencev možna samo v medsebojnem spoštovanju, brez pretirane konkurenčnosti, morajo vsi, ravnatelj, zavodski sveti, področni šolski odbori in združenja staršev storiti svojo dolžnost.

Predvsem bo vsaka šola potrebovala ustrezno število novih prostorov, da bo lahko nemoteno potekal vzporedni pouk za obe skupini. Učitelji in profesorji morajo biti primerno zadoščeni in usposobljeni, da bodo šolarji in dijaki, ki se bodo odločili za alternativni pouk, imeli od tega ustrezno duhovno in kulturno korist. Najbrž bi bilo tudi prav, da se v zavodskih in drugih šolskih svetih podrobno pogovorijo o zadevah, kot so urniki, knjige in način poučevanja.

Osebnostno menim, da bi se morali naši ljudje odločno zoperstaviti predlogu, naj bi imeli dve uri tedensko verskega pouka celo v otroških vrtcih, kjer je dojemanje nekaterih pojmov močno izkrivljeno zaradi posebnosti otroške pameti. Sam sem pred leti zvedel za primer otroka, ki so mu pred Veliko nočjo govorili o križanju. Otroka je pretresla misel, da so Judje kržali tistega dojenčka, ki mu je postavljali jaslice nekaj mesecev prej. Šel je domov in se sovražno vedel do matere, ki je bila židovskega porekla... Primer sem navedel, čeprav vem, da gre za skrajnost ne vzgojnega podajanja snovi. Prav tako bi nasprotoval, če bi učitelj otrokom vtepal v glavo, da je vera opij ljudstva, verniki pa le neželi fanatiki.

Ponuja se nam prilika, da zrelo in kulturno prispevamo k rasti naše šole, pri čemer seveda ne smemo pozabiti, kolikšen delež vzgoje mora prispevati družina. Prava škoda bi bila, če bi se leno sprijaznili z mislijo, da se ne bo spremenilo nič, naj torej ostane kar pri starem, ali če bi se predajali strastem konfesionalnega integralizma in laične nestrpnosti.

Problem, kako podajati etična načela v državni šoli, ne zadeva samo prizadetih staršev in šolnikov, pač pa celotno javnost in strukture oblasti. Upam, da bomo prestali tudi ta zrelostni izpit.

STOJAN SPETIČ

Marko Waltritsch

ENO STOLETJE SLOVENSkih OSNOVNIH ŠOL V GORICI

38,

Učitelja šole na Blanči sta šla v vojsko. Žnidarčiča je v vodenju šole zamenjala suplentka Mila Bežkova, Turka pa Marija Arriglerjeva. Anton Turk, rezervni praporščak, doma iz Šmihela pri Novem mestu, je padel 25. oktobra 1915 na kraški planoti v bližini Doberdoba, komaj 25 let star. V kratkem času službovanja v Gorici je bil Turk zelo aktiven. V neposredni bližini svetogorske postaje je ustanovil čitalnico in javno knjižnico na Blančah ter tesno povezal tam živeče Slovence s tem društvom in šolo. Bil je tudi organizator prvega družbenega plesa v Gorici, ki je navrgel precej denarja v šolsko blagajno.

Tak ples je bil tudi v aprilu 1914. Dal je čistega dohodka 1.563 kron. Obe podružnici Ciril - Metodove družbe sta 16. maja 1914 priredili cvetlični dan za šolo na Blanči. Čistega dohodka je bilo 2.135 kron. Zvečer je na vrtu hotela Pri Zlatem jelenu koncert

Pričujoča fotografija kaže slovensko učiteljstvo Goriškega okraja zbrano 2. julija 1912 na poslovnem obisku pri šolskem nadzorniku Francu Finšgerju, ki ga je šolska oblast, na pritisk klerikalnih krogov, odstranila s tega pomembnega mesta

učiteljsčnikov pod vodstvom Ernesta Širce. Ravnatelj učiteljsčja, Viktor Bežek je dovolil dijakom sodelovanje. Vedeti je treba, da je podobna pobuda goriških

Italijanov ob cvetličnem dnevu dala samo 1.792 kron dohodka. Slovenski praznik je bil torej uspešnejši od podobnega italijanskega.

V prvem desetletju dvajsetega stoletja se je slovensko osnovno šolstvo v Goriško-Gradiščanski deželi utrdilo. V vsaki občini so bile slovenske osnovne šole, ponekod tudi v več krajih, saj so občinski možje spoštovali željo občanov, da bi njihovi otroci zahajali v domačo šolo. V občinah pa so se tudi držali zakonskih določil o tem, da otrok ne sme narediti več kot štiri kilometre peš zato da od svojega doma doseže šolsko poslopje.

Več sto je bilo učiteljev in učiteljiv, ki so poučevali v teh šolah. Kot smo ugotovili, so bile šole v Gorici predvsem zasebnega značaja. Zaradi tega so si učitelji na teh šolah prizadevali, da bi prišli v stalno, državno službo, da čeprav bi bili morali zaradi tega zapustiti mesto in se naseliti v še tako oddaljeni vasi.

Učiteljstvo je bilo takrat skupno z duhovščino nosilec kulturnega delovanja na vasi. Prav zaradi tega je bilo učiteljstvo na Goriškem v glavnem povezano z narodno-napredno stranko. Učitelji na vasi so bili glavni akterji liberalnih prosvetnih društev, medtem ko so se katoliška prosvetna društva oprijemala župnikov.

Na včerajšnji skupščini

Uslužbenci občinskega pogrebnega podjetja sklenili prekiniti stavko

Kot smo že napovedali, ni bilo včeraj v Trstu pogrebov, z izjemo tistih, ki jih je opravilo pogrebno podjetje Zimolo. Do prekinitve te dejavnosti je prišlo zaradi stavke uslužbencev občinskega pogrebnega podjetja. S to stavko so podkrepili svoje nezadovoljstvo do zadržanja občinske uprave, ki ni upoštevala njihovih zahtev po izboljšanju delovnih pogojev in je tudi odlašala z začetkom razgovorov o tej problematiki.

Včeraj so imeli uslužbenci na svojem sedežu ponovno skupščino, sestali so se tudi z občinskim funkcionarjem za zdravstvo dr. Boteghellijem, njihovo delegacijo pa je prav tako včeraj dopoldne sprejel tudi občinski odbornik Serri.

Na osnovi vseh teh razgovor, za-

gotovil in obljub, ki so jih prejeli, so uslužbenci občinskega pogrebnega podjetja, včlanjeni v sindikat CISAL, pa tudi v ostale sindikate, sklenili stavko prekiniti. Sklenili so tudi, da se v začetku februarja ponovno seanejo, da preučijo, če so se vprašanja premaknila z mrtve točke. V tem primeru bi konec februarja ponovno začeli s pogajanjem z občinsko upravo, kot tudi s predstavnikmi Krajevni zdravstveni enot.

Z današnjim dnem bodo torej ponovno v redu opravljeni vsi pogrebi. Nekaj problemov so s svojo dosedanjno stavkovno akcijo že rešili. Tako smo izvedeli, da je bilo ugodno rešeno vprašanje disinfekcije službenih oblačil, mrliških vež, vozil in higienske zaščite uslužbencev. Ostajajo odprta druga vprašanja, med temi vprašanje turnusne inšpekcije v mrtvašnicah, kot celotne preureditve pogrebne službe.

Upamo, da bodo zagotovila, ki smo jih tokrat prejeli, držala, so nam ob koncu dejali. Takšna zagotovila smo namreč že prejeli lanskega junija, pa je na žalost ostalo vse le pri besedah.

Tržaška javnost upa in želi, da bo zadeva čimprej ugodno rešena in da ne bo prišlo do prekinitve pogrebne službe, ki je, kot je povsem razumljivo, ne samo pomembna, temveč nujno potrebna.

Z včerajšnje skupščine uslužbencev občinskega pogrebnega podjetja

V TKG razstava Lucijana Bratuža

»V slikah Lucijana Bratuža se že dobrih deset let kot osrednji motiv pojavlja človeška figura, natančneje, akt v najrazličnejših kompozicijskih postavitevah«. Tak je začetek spremne besede Braneta Koviča v katalogu nove samostojne razstave slikarja iz Vipave, ki jo bodo odprli v TK Galeriji jutri ob 18. uri. Živobarvne slike, pa tudi liste iz skicirke in risbe, so sestavni del te razstave, ki zbira Bratuževa dela iz lanske in predlanske sezone in nam tako še enkrat v Trstu razkriva slikarjevo bogato umetniško pot. Ko je bil pred štirimi leti Bratuž gost Slovenskega kluba je imel za sabo že 22 samostojnih in kopico skupinskih razstav. Danes se je to število njegove umetniške prisotnosti še dvignilo, njegovo zbirko domačih nagrad pa je obogatila velika nagrada za kaligrafo XX. likovnega srečanja v Subotici.

Razstava Lucijana Bratuža bo odprta do vključno 29. januarja.

La Contrada vabi na novo predstavbo

Ljudsko gledališče La Contrada prireja od jutri do nedelje, 19. januarja, novo predstavbo v abonmaju. V gledališču Cristallo bo Cooperativa dell'Atto gostovala z delom Eugena Labicha in Emila Augiera »La commedia dei cornuti« (»Le Prix Martine«), v katerem igrajo Renato Campese, Renata Zamengo in Roberto Antonelli. Vaudevilski tekst je režiral Marco Mete.

Zamujena priložnost ali o možnosti izražanja v svoji govorici

V zvezi z okvirčkom, ki ga je PD objavil v svoji nedeljski številki (12. januarja 1986) glede pokrajinskega kongresa tržaške NDZ - CGIL:

1. Občinski odbornik prof. Lokar se je po krajšem, neformalnem zmenku izrekel za pozdrav v slovenščini in nato, v lastnem prevodu, v italijanščini. Ni bilo treba torej prevajalske službe (ki pa je bila, jasno, na razpolago, saj se za to prakso že več let zavzemamo v naši organizaciji).

Posegi kakršnihkoli demokratičnih javnih upraviteljev, političnih in sindikalnih predstavnikov (bilo jih je nemalo) so vsekakor zaželeni, saj pripomorejo h konstruktivnemu soočanju, k poglobitvi in razčlenjevanju problemov, k pojasnjevanju različnih mnenj in stališč. Se pravi bogatijo notranjo razpravo. Za nas Slovence še posebno, če kdo spregovori o narodnostni manjšini in o nujnosti zakonske zaščite zanjo. To v kakršnemkoli jeziku.

2. Postavlja se seveda vprašanje (priznam lahko): kaj je v določenem trenutku važnejše? Problemi? Jezik? Se oboje prepleta? (Razprava bi bila lahko dolga) zato takoj spet vprašanje: Kako je slovenskemu sindikalistu (ne politiku niti pravitelju) ali intelektualcu, ampak enostavno delavcu) lažje povedati pravilno to, kar misli, potem ko je v italijanščini prebral vsedržavni kongresni dokument in teze? Potem ko jih je prediskutiral v italijanščini s svojimi italijanskimi kolegi na italijanskem delovnem mestu? Z italijanskimi termini, ki postaja vse manj prevedljivi — ravno zato, ker odražajo neko naglo spremenjajočo se italijansko stvarnost, v katero pa kot uslužbenci tudi Slovenci spadamo?

Kako naj kot Slovenec, s pomočjo svoje kulturne in zgodovinske mentalne strukture, v hipu prevedem pomen kot so »Il sindacato nelle sue varie articolazioni«? Ali pa »Patto dei produttori«? Ali še: »Tribunale per i diritti del malato«, »Affollamento pubblicitario«, »Tetti programmati«, »De-indicizzazione« itd. itd.

S tiskom matične domovine si ne moremo pomagati. Stvarnosti nista jezikovno ali terminsko, ampak bistveno različni. Zato mislim, da so v tem primeru (dokler ne dosežemo pozitivne situacije) vendarle važnejši problemi. O tem pa zdaj nič več, saj obširno poglavje, ki je bilo v uvodnem poročilu našega kongresa posvečeno slovenski manjšini v treh pokrajinah dežele F-JK, dovolj zgovorno priča o zavzetosti naše sindikalne organizacije za slovensko bit.

Sicer pa — informacija (h kateri spadajo komentarji) res ni stvar gospega peresa ali elektronske naprave. Okvirček je površen in neumesten. Razkriva nepoznanje in celo omalovaževanje delovne stvarnosti ter nepoglobljanje problemov z raznimi slovenskimi pooblašenci (kako se grdo bere) — delegati, ki so bili na kongresu prisotni (in ki morda tudi zato

Delegacija tržaških komunistov pri partijskem vodstvu v Rimu

Delegacija tržaških komunistov, ki sta jo vodila deželni tajnik Viezzi in pokrajinski tajnik Poli, se je včeraj v Rimu srečala z zastopstvom partijskega vodstva in s predstavniki partijskih parlamentarnih skupin. Tajnik Poli je uvodoma podrobno seznanil gostitelje s političnim in gospodarskim položajem na Tržaškem ter izrazil veliko zaskrbljenost zaradi hude krize in postopne družbene emarginacije mesta in pokrajine.

Renato Zangheri in Giorgio Napolitano sta v imenu strankine direkcije in parlamentarnih skupin potrdila vso podporo najvišjih partijskih teles za rešitev perečih problemov na tapeti, začeni s čimprejšnjo odobritvijo znanega paketa za Trst in Gorico, o katerem bo tekla prav danes razprava v senatu. Ob postopku za dokončno sprejetje tega ukrepa, ki ga je poslanska zbornica že odobrila sredi decembra, je podrobneje poročal poslanec Cuffaro, medtem ko je senatorka Jelka Gerbčeva spet opozorila predstavnike strankine direkcije na nereseno vprašanje zakonske zaščite slovenske manjšine v Italiji. To bo tudi predmet srečanja delegacije slovenskih komunistov iz naše dežele s tajnikom Nato, do katerega bo prišlo v kratkem.

Predsednik poslancev KPI Napolitano je tržaški delegaciji tudi napovedal, da so se komunisti že zavzeli za parlamentarno razpravo o tržaških vprašanjih in to na podlagi znane resolucije o Trstu kot državnem vprašanju, ki jo je pred štirimi leti predložil pokojni sekretar Enrico Berlinguer.

Na sestanku so se tudi domenili, da bo v kratkem obiskala Trst in Furlanijo - Julijsko krajino delegacija komunističnih senatorjev in poslancev, ki jo bodo spremljali tudi nekateri poslanci KPI v evropskem parlamentu. (Sandor Tence)

OD SREDE FEBRUARJA

Trajektna zveza Trst-Turčija

V prvi polovici prihodnjega meseca bo začela delovati med Trstom in turškimi lukami nova linijska povezava za trajekte; v začetni fazi bo njena frekvenca precej omejena, saj se bo blagovni promet po omenjeni liniji predvidoma povečal le v srednjeročnem obdobju. O tem so razpravljali med obiskom, ki ga je podtajnik pri turškem ministrstvu za prevoze imel te dni z najvišjimi predstavniki tržaške pristaniške ustanove; na njem so ugotovili, da pogoji za razvoj trgovske izmenjave obstajajo, saj namerava turška vlada vsled slabega cestnega omrežja na Balkanu, precej ojačiti pomorske povezave s sredozemskimi pristanišči.

Po končanih pogovorih se je turški funkcionar srečal s tržaškim županom Richettijem, obisk v našem mestu pa bo zaključil danes, ko se bo sestel z deželnim odborikom za prevoze Di Benedettom.

pisma uredništvu

niso spregovorili, ker je za marsikoga dialekt še vedno kompleks) in ki jih pisec okvirčka očitno ne pozna.

Da pa je treba stvari spremeniti, tega se je CGIL že zdavnaj zavedala. Zaveda pa se tudi, da se stvari spreminjajo počasi, zelo počasi. (Prepočasi) Vsekakor ne z okvirčki. Nasprotno.

IVANA PLACER

Za boljše razumevanje in popolnejšo informacijo, naš nedeljski »okvirček« se glasi:

»Ob zaključku nadvse zanimivega kongresa tržaške CGIL, kot slovenski dnevnik ne moremo mimo sicer obrobne, a za nas dokaj pomenljive pripombe.

Organizatorji so, v skladu s svojimi političnimi prepričanji in veliko kulturno odprtostjo svoje sindikalne organizacije, poskrbeli (ob ustreznih stroških, seveda) za simultano prevajanje posegov v slovenščini. In to tako z ozirom na navzočnost predstavnikov obalno-kraške konference Zveze sindikatov Slovenije, kot številnih delegatov in nekaterih gostov slovenske narodnosti. Resnici na ljubo pa je treba povedati, da se je te ugodnosti, poleg predstavnika sindikatov iz Slovenije, poslužil le še Aleš Lokar, ki je pozdravil kongres v imenu Slovenske skupnosti. Ves dan v petek, ki je bil posvečen široki razpravi, v kateri je veliko prostora našla tudi problematika naše zakonske zaščite in sožitja nasploh, pa se no-

ben razpravljalec slovenske narodnosti ni oglasil v svojem jeziku.

Nesteto objektivnih razlogov nam odsvetuje preostro obsodbo tega dejstva, vendar pa ne moremo mimo izraza obžalovanja, da se Slovenci načelno ne poslužujemo možnosti izražanja v svoji govorici niti tam, kjer nam to pravico ne samo priznavajo, temveč nam jo, z večjimi ali manjšimi finančnimi bremeni, tudi sugerirajo. (vb)«

Zamisli! Sem se ob nedeljskem članku Zamujena priložnost, ki omenja kongres tržaške CGIL in v katerem pisec obžaluje, da se Slovenci načelno ne poslužujemo možnosti izražanja v svoji govorici. In se vprašujem, ali se ne poslužujemo te možnosti, ker nočemo ali ker morda ne moremo, ne znamo?

Kajti možno je, da gre v tem slučaju za vprašanje znanja jezika. Za nastop v javnosti smo prisiljeni izbrati jezik, ki ga bolje obvladamo, in slovenski diskutanti na zborovanju CGIL so izbrali italijanščino kljub prepričanju, da mora biti slovenščini zagotovljena enakopravnost.

Tako se ob tem dogodku proži cela vrsta vprašanj. Kako smo torej pripravljeni sprejeti globalno zaščito? Koliko raziskav imamo o jezikovnih navadah raznih slojev slovenskega prebivalstva? Ali naše ustanove resno jemljejo tiste malotevline raziskave, ki so bile opravljene? Kaj sploh tržaški Slovenci organizirano napravimo za svoj jezik izven šolskih struktur? Tu ne mislim na mešansko sredino, ki redno obiskuje Tržaško knjigarno in Kulturni dom; mislim na tiste Slovence, ki se po opravljeni srednji šoli zaposlijo in se zanje skupaj s šolo konča tudi vsak stik z živim slovenskim jezikom, tako pogovornim kot knjižnim.

In zato se ne smemo čuditi (kaj šele obsojati!), če slovenski delavec pozna le svoje narečje ali morda samo žargon, če v pogovornem položaju raje seže po tržaščini, če se v debati raje oglasi po italijansko, če se nezavedno oddaljuje slovenski kulturi, če nekega dne opazi, da slovenščine ne razume več dobro, kaj šele da bi govoril, bral in pisal!

Najbrž bi se bilo treba lotiti problema na več ravneh! Kljub temu si upam predlagati nekaj preprostega in konkretnega. V tem času se vrstijo po naših društvi občni zbori, delajo se obračuni in novi načrti. Prosvetni delavci si morajo zastaviti tudi vprašanje rabe jezika in potem naj organizirajo jezikovne tečaje s čim bolj privlačnimi metodami, da bo učinek dober. Da se bomo naučili obvladovati različne govorne položaje. Da nas ne bo sram oglasiti se v javnosti po slovensko. Da bomo brez zadrege znali napisati novoletna voščila ali pismo. Da bo v nas samih slovenščina enakopravna z italijanščino.

B. S.

VERA TUTA BAN

Pogovor z županom Milošem Budinom

Kako poteka upravno poslovanje v zgoniški občini

Šest mesecev po izvolitvi se je zgoniški župan Miloš Budin že dobro uživel v svojo odgovorno politično funkcijo in skupaj s svojimi sodelavci je resno zastavil vse sile, da bi v letu 1986 kar čim bolj uresničil zastavljeni upravno politični program. Sogovorniku daje vtis, da dobro ve, kaj hoče in da je vsaka pobuda izvedljiva, le če obstaja potrebna politična volja.

V sproščenem razgovoru smo se najprej dotaknili novih določil finančnega zakona, ki začenja uvajati reformo financ krajevnih uprav, vendar pa ne na najbolj posrečen način. Novi občinski davek Tasco, ki ga je določila vlada, bo predstavljal dokajšnje breme, ni pa rečeno, da bo s temi sredstvi občina lahko izboljšala svoje storitve.

Na področju javnih del je dejavnost dokaj živahna. Dokončano je bilo teniško igrišče in športno kulturni center v Zgoniku bodo po podpisu konvencije izročili v upravljanje SK Kras. Ze po nekaj mesecih je jasno razvidno, kaj pomeni ta objekt za širšo občinsko skupnost, saj se v njem ne le odvija v boljših pogojih običajna družbena dejavnost, temveč je stimuliral tudi nove tipe pobud, kot sta bili na primer dve solidarnostni prireditvi za sklad Mitja Čuk in Skupnost Družina. Dan za dnem bi moralo poverjeno gradbeno podjetje pričeti z deli za razširitev poslopolja občinske ambulante v Saležu, kjer bodo uredili občinsko knjižnico in pa zagotovili primernejše društvene prostore KD Rdeča zvezda. Financiranje gradbenega po-

sega je zagotovljeno in v kolikor ne bo prišlo do nepredvidenih zapletlajev, bo knjižnica nared že pred koncem tega leta. To bo vsekakor velika pridobitev, v prvi vrsti za kulturno društvo in pa sploh za vse občane. Tudi dela za izgradnjo, oziroma preureditev družbenega centra v Repniču so bila oddana in bi morala biti dokončana do konca leta.

Posebno pozornost posveča uprava preureditvi bivše »Županove« domačije v Zgoniku. Zgoniška občina je stavbo odkupila, sedaj pa je od Kraške gorske skupnosti dobila na razpolago še nadaljnjih 90 milijonov lir za izdelavo preureditvenega idejnega načrta. Glede namembnosti objekta je namen uprave jasn: tam naj bi postal center, ki bi koristil valorizaciji kraških vin, istočasno pa naj bi pomenil korak k splošni turistični valorizaciji teh krajev. Občinska uprava je še priredila nekaj sestankov z zainteresiranimi ustanovami in organizacijami, ki so v glavnem potrdile potrebo in umestnost te izbire. S primernim urbanističnim posegom, ki bi ohranil značilno kraško arhitektonsko ureditev, bo v Zgoniku postalo širše enološko središče z reprezentančno sobo za vina, z degustacijsko sobo, z gostiteljsko dvorano za razna srečanja, s prostori za enološko tehnično oskrbo in s prostori za kulturno dejavnost, ki bi se lahko vključila v to okolje. S tako heterogeno vsebinsko usmeritvijo bi bila atraktivnost tega centra vsekakor večja. V kratkem bo razpisan na-

tečaj za izdelavo preureditvenega načrta.

Kar zadeva delovanje osnovnih šol in vrtcev, bo uprava še dalje posvečala največjo pozornost in skrb tem prioritetaim socialnim storitvam. Razpisana sta bila javna natečaja za mesti uradnika in kvalificiranega delavca, tako da bo organik po preureditvi postal popoln. Zgoniška občina si pri zadevi, da bi dobila potrebna finančna sredstva za asfaltiranje nekaterih cest, za katere že obstajajo načrti in finančni plan, v proračun pa bodo vpisali sredstva za izpolnitev omrežja javne razsvetljave.

Občina bo še naprej gojila prijateljske stike s sosedi v perspektivi možnih pobratenj, saj obstajajo sedaj še večje možnosti sodelovanja, ko so na razpolago primerne strukture. Z občino Sežana je podpisala lani listino prijateljstva in prej ali slej bo prišlo na vrsto tudi pobratenje s kako občino ali skupnostjo iz matične domovine.

Na koncu razgovora nas je župan Budin še seznanil, da je po deželnem načrtu zgoniška občina v razdobju 1986/90 na vrsti za priključitev metanizacijskega omrežja. Uprava je že naredila prve korake, da preveri tehnično izvedljivost tega načrta. Vsekakor to ne bo lahko uresničljivo: lažje bi vsekakor bilo, če bi se povezali z drugimi občinami, da bi se ekonomsko splačala ta naložba, bi bilo potrebno dokajšnje število potencialnih koristnikov metanizacije.

Določila nedavnega vladnega dekreta

Za šolske strukture višjih srednjih šol bo odslej pristojna tržaška pokrajina

Prostorsko vprašanje na zavodu Stefan še vedno zapleteno

Italijanska vlada je na svoji zadnji seji v lanskem letu izdala zakonski dekret o nekaterih finančnih vprašanjih krajevnih uprav. Med sprejetimi ukrepi je bil tudi sklep, da bodo odslej za vse italijanske višje srednje šole skrbela pokrajine; njim bo namreč poverjena skrb za gradnjo novih šolskih poslopij za višje srednje šole, za njihovo opremo in vzdrževanje. Politični komentatorji so tolmačili ta korak kot poskus, da bi poverili pokrajinam večjo težo; pokrajine bi dobile večje pristojnosti in s tem tudi več prispevkov.

Šolske gradnje in strukture so bile doslej v pristojnosti občin in pokrajin. Medtem ko je bilo vprašanje »upravljanja« šolskih struktur za otroške vrtnice in za obvezno šolo (osnovne in nižje srednje šole) dokaj racionalno rešeno (za te šole je skrbela občina), pa je bila uprava šolskih poslopij za višje srednje šole »razcefrana« med občno in pokrajino. Občine so bile pristojne za klasične liceje, učiteljska in nekatere poklicne zavode, pokrajine pa so skrbela za znanstvene liceje, tehnične zavode in preostale poklicne zavode. Novi dekret naj bi skratka »poenotil« upravljanje šolskih struktur za višje srednje šole.

Na tržaški pokrajini niso še do pred nekaj dnevi dobili nobenih navodil v zvezi z novim dekretom. »Doslej sem te novosti izvedel le iz dnevnega tiska,« nam je povedal pokrajinski odbornik za šolstvo Manfredi Poilucci. »Vsekakor bo treba počakati, da bo dekret spremenjen v zakon, nakar bodo imele verjetno pokrajine pol leta časa za prevzem novih pristojnosti.«

»Skrb za vse šolske strukture višjih srednjih šol bo nedvomno pomenila veliko obremenitev za pokrajino,« je nadaljeval odbornik Poilucci. »Pokrajina bo morala dobiti zato nove prispevke za šolske gradnje, opremljanje šol in njihovo vzdrževanje, poleg tega pa se bo moral povečati organiki osebja, ki bo skrbelo za vsa ta dela. Že sedaj je osebje pokrajine v bistvu nezadostno: ob prevzemu novih pristojnosti sedanje število zaposlenih ne bo moglo biti kos vsem nalogam, zato bo nujna ukinitve določil, ki omejujejo število pokrajinskih uslužbencev.«

Ob prehodu višjih srednjih šol med pristojnosti pokrajine se bo verjetno vprašanje slovenskega poklicnega zavoda Stefan zastavilo v novi luči. Kot smo v preteklosti večkrat poročali, se zavod Stefan že več let spoprijema s prostorsko stisko. Zavod

ima svoj sedež v paviljonu B v kompenzatoriju bivše psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu. Poslopje je last pokrajine, za poklicni zavod pa je doslej po zakonu »skrbela« tržaška občina. Zavod se je že ob vprašanju prenove električne napeljave znašel v škripcih, ker je občina šele po dolgotrajnih »pogajanjih« privolila, da je opravila popravila v poslopiju, ki ni njena last. Iz istih razlogov »investiranje« v tujem poslopiju je ostalo doslej nerešeno vprašanje uporabe drugega nadstropja.

S prehodom pristojnosti bi se moralo to vprašanje končno rešiti. Odbornik Poilucci pa v tej zvezi ni optimist. »Uporaba drugega nadstropja je predvsem odvisna od spremembe urbanističnega načrta. Občina bi morala spremeniti sedanji načrt, ki ne predvideva v kompenzatoriju pri Sv. Ivanu šolskih gradenj za višje srednje šole. Šele zatem bo lahko pokrajina uredila poslopje tako, da bo tudi tretje nadstropje odgovarjalo varnostnim predpisom. Zadeva ostaja še vedno zelo delikatna, pokrajina pa bo posvetila v tej zvezi enako pozornost tako oddelku za geometre, za katerega je že doslej skrbela, kot tudi poklicnemu zavodu Stefan,« je zaključil odbornik Poilucci.

Izleti PD: le še rezervna mesta za Nizozemsko in za J. Tirolsko

Včeraj je potekal prvi dan vpisovanja za tradicionalne izlete Primorskega dnevnika. Povpraševanje, moramo reči, je bilo veliko, saj je bila doslej oddana večina razpoložljivih mest. To velja še zlasti za izlete na Nizozemsko in na Južno Tirolsko, za katere so odprta vpisovanja le še za rezervna mesta. Izredno zanimanje vlada predvsem za turo v deželo tulipanov, saj bo vsled velikega povpraševanja treba sestaviti naknadne potovalne skupine, ki bodo na izlet odpotovali v ločenih »izmenah«. Naknadne datume bo treba vsekakor še določiti, kaj več pa bomo o tem napisali v prihodnjih dneh.

Tudi za izlet v Jordanijo je bilo včeraj dokajšnje zanimanje; dodatna mesta pa so kljub temu še na razpolago. Zainteresirani se morajo v tem primeru neposredno vpisati na potovalni urad Aurora, saj se je na sedežu našega dnevnika vpisovanja že zaključilo predčasno.

Mino Martinazzoli bo danes v Trstu

Minister za pravosodje posl. Mino Martinazzoli se bo danes v Trstu udeležil odprtja sodnega leta, na katerem bo glavni tožilec D'Agostino podal podrobno sliko o delovanju sodstva v preteklem letu.

Posl. Martinazzoli bo popoldne sodeloval na svečanosti na sedežu tržaške trgovinske zbornice, na kateri bodo umestili kolegij razsodišča trgovinske zbornice.

Deželna komisija obiskala Center pri Padričah

Člani deželne komisije za šolstvo so včeraj obiskali področje Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah. Delegacija, ki jo je vodil podpredsednik Iskra, je sprejel predsednik Konzorcija za Center za raziskave Anzellotti. Gostom je orisal dosedanje delovanje in potek del v Centru.

Obisk je v zvezi z zakonskim osnutkom, ki predvideva dodelitev letnega prispevka v višini dveh milijard lir za Center. O tem osnutku bo razpravljala prav komisija za šolstvo. S prispevkom bo Center izplačal nakup in ureditev zemljišč v kompenzatoriju, porabil pa ga bo tudi za gradnjo in opremo poslopij.

● **Tržaška občina obvešča**, da je v skladu z deželnim zakonom štev. 74 z dne 6. novembra 1981 začela popisovati prostovoljna združenja, ki obstajajo na občinskem ozemlju. Zato občina vabi prostovoljna združenja in ustanove, ki niso bili popisani v letu 1984, naj ji do 31. januarja 1986 predložijo kopiji ustanovne listine in statuta. Poslati jih morajo na naslov: VII. oddelek, Socialno skrbstvo, Paša Costanzi 2, Trst.

Sestal se je aktiv sindikatov CGIL-CISL-UIL iz Julijske krajine Ta mesec stavka v podjetjih IRI in Aquili

Če ne bo prišlo do bistvenih novosti, bodo delavci podjetij z državno soudeležbo v Julijski krajini, vključno Tržaškega Lloydja, ter delavci naftne čistilnice Aquila v žavljavih stavkali za en dan pred koncem tega meseca (najhrž 28. januarja). Tako je sklenil aktiv delegatov omenjenih podjetij, ki se je včeraj popoldne sestel z deželnim ter tržaškim in goriškim tajništvom sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL, da bi obravnaval položaj na tem področju po neuspešnem srečanju med podtajnikom pri predsedstvu vlade Giulianom Amatom in politično-sindikalno delegacijo iz naše dežele.

Delegacija, ki so jo poleg sindikalnih predstavnikov sestavljali še predsednik deželnega odbora, predsednika tržaške in goriške pokrajine ter tržaški in goriški župan, se je, kot znano, podala v Rim 7. januarja v pričakovanju, da bo s pomočjo vlade dosegla od družbe IRI preokret v njeni politiki v Julijski krajini ter pozitivno rešitev za žavljasko naftno čistilnico, ki jo družba Total namerava zapreti. Kot je včeraj dejal deželni tajnik CISL Vittorio Giustina, pa so

upi deželne delegacije očitno bili previsoko zastavljeni, saj se je podtajnik Amato predstavil na sestanku očitno nepripravljen, poleg tega pa je na njem manjkali bistven sobesednik, predsednik IRI Prodi. Upi so mogoče bili previsoko zastavljeni tudi zato, ker se je delegacija prvič predstavila z enotnim dokumentom, kar bi moralo imeti določen učinek pri sobesednikih. Ti pa so srečanje pretrgali z dokaj meglenimi obvezami, in sicer, da bosta ministrstvi za industrijo in državne soudeležbe skušali dobiti ugodno rešitev za Aquilo, da bo delegacija iz naše dežele obveščena o teh naporih na vnovičnem sestanku, ki bi moral biti okrog 22. t.m., glede politike državnih soudeležb v Julijski krajini pa so potrdili le, da bo predmet posebne deželne konference, do katere bi po enoletnem odlaganju moralo priti letošnjega marca ali aprila.

Deželni tajnik UIL Gianfranco Trebbi, ki je včeraj prebral uvodno poročilo, je dejal, da je sicer treba počakati na razvoj dogodkov v naslednjih dneh, vse pa da kaže, da se stvari ne bodo premaknile z mrtve

točke, če ne bo prišlo do odločne in enotne sindikalne akcije. Podčrtal je tudi pomen skupnega dokumenta, s katerim so se predstavili sindikati, dežela in krajevne uprave iz Julijske krajine v Rimu.

Resnici na ljubo so nekateri delegati, ki so včeraj posegli v živahno diskusijo, postavili vprašanje, ali s skupnim nastopanjem s predstavniki krajevnih uprav ne prihaja do mešanja vlog na škodo sindikatov, še zlasti, če nekateri politiki (beri predsednik tržaške pokrajine) potem dajejo samovoljne izjave o nujnosti splošne stavke. Vendar je v razpravi odločno prevladala skrb za konstruktivno reševanje konkretnih problemov, ki se v naših krajih postavljajo posebno pereče. Zahteve in predlogi sindikatov tudi v zvezi z javnimi soudeležbami v Furlaniji - Julijski krajini niso iz trte zviti in še manj improvizirani, je dejal deželni tajnik CGIL Graziano Pasqual, ki je v svojem posegu med drugim podčrtal pravilnost sklepa, da delavci s tega področja v tem trenutku pokažejo svojo voljo s konkretnimi sindikalnimi akcijami.

Pred razmahom avstrijskega prometa skozi tržaško luko

Avstrijsko - italijanski sporazum o izkoriščanju tržaškega pristanišča, ki je bil parafiran 4. oktobra lani in čaka zdaj na ratifikacijo rimskega parlamenta, pomeni bistven prispevek k obnovitvi dialoga med avstrijskimi in tržaškimi operaterji, s katerim bo mogoče doseči stvarne rezultate ne samo v trgovinskem prometu, ampak tudi na področju skupnih proizvodnih in finančnih pobud. Tako sta naglasila predsednik tržaške Trgovinske zbornice Tombesi in načelnik delegacije avstrijske Gospodarske zbornice Senger - Weiss ob zaključku večerajšnjega prvega kroga na zasedanju »kontaktkomiteja«, ki se bo končalo danes dopoldne s sestavo enotnih sklepnih resolucij in skupne izjave o srečanju.

Kot je povedal poslaniški svetnik Mingazzini v zastopstvu zunanjega ministrstva, bo uvodoma omenjeni sporazum med državama lahko začel veljati že nekje proti koncu junija, dotlej pa bi po njegovem mnenju tako tržaški kot avstrijski organizmi in zainteresirani operaterji morali sprejeti vse potrebne pobude za to, da bi izvajanje dogovora steklo naglo in nemoteno. V tem pogledu pritiče zdaj glavna vloga obema zbornicama in tržaški luški ustanovi.

Senger - Weiss je poudaril, da bodo zaželeno trgovinske operacije s tržaškim pristaniščem razsežnostno in vrednostno odvisne v prvi vrsti od zakonitosti mednarodnih blagovnih menjav in šele te bodo lahko vplivale na politične izbire pri razčlenje-

vanju dobavnih virov, tranzitnih usmeritev in podobnega, katerih nadrobna analiza naj bi tudi pokazala, kakšne bodo vnaprej ustrezne težnje in perspektive. S takšnimi analizami bo treba seveda postreči vsem pristojnim upravam na obeh straneh meje.

● **V petek in soboto**, 17. in 18. januarja bo v hotelu Europa pod Nabrežino tretji deželni kongres Zveze delavcev v javnih službah CGIL. V predstavnitvijo 7.000 delavcev se bodo kongresa udeležili 104 delegati, ki so bili izvoljeni v decembru

Vpleten je bil v zadevo Calvi in trgovino z ukradenimi mercedesi

REŠKI SODNIKI IZPUSTILI ELIGIA PAOLIJA NA SVOBODO

Reške sodne oblasti so v ponedeljek izpustile na svobodo Tržačana Eligia Paolija, »blondinca«, ki je bil skupaj s Tržačanom Silvanom Vittorjem vpleten v afero Calvi. Paolija so 12. oktobra lani aretirali v Opatiji pod obtožbo združevanja v kriminalne namene na podlagi mednarodnega zapornega naloga, ki ga je izdal Interpol na zahtevo milanskega sodnika Mazzitottija. Milanski sodnik je obtožil Tržačana, da je sodeloval pri prekupčevanju avtomobilov iz Zahodne Evrope na Bližnji vzhod.

'Reški preiskovalni' sodnik Predrag Kovacic je odredil izpustitev 36-letnega Paolija na podlagi 3. odstavka čl. 528 jugoslovanskega kazenskega postopnika, ker italijanske sodne oblasti doslej še niso začele postopka za ekstradicijo aretiranca. Po jugoslovanskem pravu ima namreč država, ki je zahtevala aretacijo obtoženca z mednarodnim zapornim nalogom, tri mesece časa, da zaprosi za ekstradicijo obtoženca. Ker je v primeru Eligia Paolija ta rok že potekel, so reške sodne oblasti po trimesečnem preventivnem arestu izpustile Tržačana.

Po obtožbah milanskega sodnika naj bi bil Paoli vpleten v »trgovino« z ukradenimi mercedesi, ki naj bi jih protizakonito pripeljali iz Zvezne republike Nemčije, Italije, Švice in Francije najprej na Reko, od tod pa naj bi nadaljevale svojo pot na Bližnji vzhod, kjer so jih »trgovci« drago prodajali.

V zadevo je vpleten 69-letni Zagrebčan Emil Mimic, ki so ga lani poleti aretirali na Hvaru. Mimic naj bi bil tisti, ki je »skrbel« za prevoz ukradenih avtomobilov z Reke na Bližnji vzhod.

Zagrebčanu bodo sodili 10. februarja. Med pričami, ki naj bi jih zaslišali na procesu, je tudi ime Eligia Paolija. Tržačan bi moral med obravnavo osvetliti »skrivnostno« srečanje z Mimičem v Grčiji.

† Zapustila nas je naša draga

Slavica Mihelič por. Crovatini

Pogreb bo jutri, v četrtek, 16. t.m., ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v miljsko stolnico.

Žalostno vest sporočajo mož Aldo, hčerka Irena, sestre, svaki, nečaki z družinami in drugo sorodstvo

Milje, 15. januarja 1986

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob prerani izgubi drage mame in žene Slavice Mihelič por. Crovatini izrekata Ireni-in očetu globoko sožalje družini Usenich in Grahonja.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Ivana Žgurja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali.

DRUŽINA

Trst, 15. januarja 1986

(Pogrebno podjetje Ul. Zonta 3)

Kako bo z vprašanjem poostitve nadzora nad vstopom in bivanjem tujcev v Italiji?

Italijanske oblasti nameravajo poostriti nadzor nad vstopom in bivanjem tujcev v državi. Vlada je v ta namen že izdelala svoje predloge, ki bi jih moral parlament obravnavati in odobriti v najkrajšem času. Kot smo podrobneje poročali v prejšnji številki našega dnevnika, so vladi dali povod za to najnovejši izbruh mednarodnega terorizma, od preusmeritve potniške ladje »Achille Lauro« do pokola na rimskem letališču Fiumicino. Vendar gre za probleme, ki se pereče postavljajo tudi mimo terorizma, saj je v zadnjih letih prišlo v državo, čisto na nezakonit način, na stotine tujcev, dobršen del katerih živi v povsem neurejenih delovnih in sploh bivalnih pogojih. Gre za pojav velikih, kar zgodovinskih razsežnosti, velikega gospodarskega, družbenega pomena, pred katerim so italijanske oblasti predolgo zapirale oči, v večji ali manjši meri pa ga beležijo malodane vse države Zahodne Evrope oz. razvitega Severa.

Ta problematika je seveda posebno zanimiva za obmejne kraje, kot so naši. Kako je z vstopom in bivanjem tujih državljanov na Tržaškem? Nekateri dogodki, ki so v zadnjih tednih odjeknili na vsedrjavni in celo mednarodni ravni, opozarjajo, da se tudi pri nas redno postavlja vprašanje učinkovitega nadzora nad vstopom tujih državljanov. Skupina teroristov, ki je izvedla atentat na Fiumicino, je prispela v Italijo preko železniskega mejnega prehoda na Opčinah. Ne gre za osamljen primer. Lanskega avgusta so, na primer, finančni stražniki prav na vlaku, ki je v Italijo pripeljal iz Jugoslavije, aretirali Arabca z maroškim potnim listom, ki je imel pri sebi 7 kilogramov močnega razstreliva. Veliko pa je tudi nezakonitih prehodov čez tako imenovano zeleno mejo. Pozornost javnosti na ta pojav je v zadnjih časih pritegnilo tihotapljenje otrok, ki jih tolpe Romov nato izkoriščajo v Italiji za beračenje, tatvine in celo prostitucijo.

Kako učinkoviteje nadzorovati prihod tujih državljanov predstavlja za obmejno policijo in druge pristojne organe na Tržaškem zelo težak problem. Predvsem je treba računati z dejstvom, da je obmejni osebni promet sorazmerno velik. Na Fernetičih beležijo dnevno tudi do 30 tisoč prehodov po cesti in do 10 tisoč prehodov po železnici. Učinkovit nadzor nad takšno množico ljudi bi zahteval več sto policajev, zdaj pa jih je na Fernetičih le nekaj deset. Posledica tega je, da temeljite pregledaje le nekatere potnike, zlasti tiste, ki so videti po svoji pojavi ali vedenju sumljivi. Pri tem se poslužujejo tudi računalniškega informacijskega centra, v katerem so zabeleženi tuji državljani, ki so v preteklosti zagrešili kazniva dejanja ali ki so že bili izgnani iz države. Veliko bolj pa se morajo obmejni policaji opirati na zdravo pamet. Tako, na primer, ne

dopustijo prehoda meje ljudem, ki prihajajo od daleč, zlasti z Bližnjega in Daljnega vzhoda, ki ki, po lastnih izjavah, hočejo v Italijo kot turisti, pri sebi pa imajo smešno nizke vsote denarja (manj kot 1,5 milijona lir). Takšni »turisti«, ki jih na meji zavrnejo, pa so navadno zelo vztrajni in redko se zgodi, da bi jim naposled ne uspelo priti čez mejo. Poleg tega, da svojo srečo lahko preiskusijo tudi na drugih blokih, se včasih napravijo bolne ali se dajo celo aretirati (recimo zaradi žalitve policaja), da bi le stopili na italijanska tla. Sicer pa ostaja še vedno možnost prehoda čez zeleno mejo. Da bi ta pojav nekoliko zjezili, je v zadnjih časih prišlo tudi do sestankov med italijanskimi in jugoslovanskimi obmejnimi organi. Na tržaški kvesturi menijo, da bo težko kaj bistvenega ukiniti, saj je zelena meja zelo dolga in nepregledna. Poleg tega sedanja zakonodaja ne omogoča kaj drugega kot izgon nezakonito prispelih tujih državljanov, ki zato po neuspelem poskusu praviloma skušajo ponovno prekorčiti mejo. Stvari bi se morale nekoliko spremeniti z zakonskimi ukrepi, ki jih načrtuje vlada. Če jih bo parlament odobril, bo postal ilegalen prehod meje kaznivo dejanje, večji nadzor nad tujimi državljani pa bi morala omogočiti tudi uvedba osebne izkaznice za tiste med njimi, ki se nameravajo zadržati v Italiji dalj časa.

Sorazmerno redki so tisti tuji državljani, ki se po ilegalnem prehodu meje ustavijo na Tržaškem. Ti navadno nadaljujejo pot v osrednjo Italijo in pogosto tudi v druge države EGS. Precej več je tujcev, ki so sicer prišli čez mejo z veljavnimi dokumenti, ki pa se zadržujejo in delajo na Tržaškem brez ustreznih dovoljenj. V zadnjem obdobju izdajajo letno okrog 10 tisoč dovoljenj tujcem za bivanje v naši pokrajini. Od teh je približno 3 tisoč študentov (na univerzi študira okrog 2 tisoč Grkov), preko 2 tisoč pa je tujih državljanov, ki študirajo ali delajo v miramarskem centru za fiziko in drugih podobnih ustanovah.

Lani so v uradu za zaposlovanje izdal tujim državljanom 74 dovoljenj za delo, 407 so jih podaljšali, veliko prošenj pa so zavrnili. V glavnem gre za delo na gradbenem, prevozniskem in trgovinskem področju. Seveda je precej tudi tujcev, ki bivajo na Tržaškem brez ustreznega dovoljenja in ki delajo »na črno«. Računajmo, da je takšnih primerov od tisoč do tisoč petsto. Pojav je vsekakor znatno manjši kot pred leti, ko se je število nezakonito zaposlenih tujih delavcev sukalo okrog 6 tisočev. K omejitvi pojava je največ prispevala kriza na trgovskem področju, delno pa tudi strožji nadzori. Precej je tudi ljudi, ki prihaja na ilegalno začasno delo iz bližnjih krajev onstran meje. Ta pojav pa je za tržaško policijo »fiziološki« in ima med drugim globoke zgodovinske korenine, vsekakor pa zanjo ne predstavlja nič zaskrbljujočega.

mali oglasi

ISCEM kakršnokoli delo, po možnosti v uradu. Telefonirati po 13.30 na št. 745-762.

STANOVANJE V RONKAH, okrog 80 kv. metrov, z garažo, zgrajeno leta 1969, prodam. Tel. 0481/82253 ob uri kosila in zvečer.

PRODAM dva mala ameriška prašička (cavie). Tel. 227-342.

PRODAM commodore 64, disk drive 1541, programski jezik logo, urejevalnik besedil easy script in simulator letenja. Tel. (0481) 882-339.

DAJEM skladišče v najem, 72 kv. m, Pulje pri Domju. Tel. 280-959.

OSMICO v Mačkoljah je odprl Ernest Snotlak.

PRODAM novo ogrevalno blazino. Tel. na št. 754-833.

NA OPČINAH išče slovenska štiričlanska družina neopremeljeno stanovanje ali manjšo hišo za največ pet let. Pisati ponudbe na Oglasi oddelke Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »Openc«.

OSMICO je v Borštu odprl Danilo Glavina.

PRODAM 1.300 kv. m obdelanega vinograda na Kontovelu. Tel. 040/226-614.

PRODAM simco 1100 ES, letnik 1976, po ugodni ceni. Tel. 229-268.

SPALNICO, hrastovo, rustično, novo prodam za polovično ceno. Tel. na št. 040/575-145.

PRODAM fiat 500, letnik 1972. Tel. v večernih urah na št. 040/274-995.

UVOZNO-IZVOZNO podjetje išče mlajšega uradnika/co za komercialno. Pisane ponudbe na Oglasi oddelke Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst, pod šifro »Komer-ciala«.

včeraj-danes

Danes, SREDA, 15. januarja
LOVRENC

Sonce vzide ob 7.42 in zatone ob 16.47 — Dolžina dneva 9.05 Luna vzide ob 10.37 in zatone ob 22.33.

Jutri, ČETRTEK, 16. januarja
MARCEL

Vreme včeraj: temperatura zraka 6 stopinj, zračni tlak 1014,1 mb pada, veter 12 km na uro jugozahodnik, vlaga 81-odstotna, nebo rahlo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 9,2 stopinje.

Plimovanje danes: ob 0.49 najvišja 37 cm, ob 6.39 najnižja -8 cm, ob 11.37 najvišja 19 cm, ob 18.15 najnižja -42 cm.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Adriano Verrienti, Costanza Vascotto, Eugenia Manià, Luca Dimarch, Attilio Latella, Giorgio Svetina.

UMRLI SO: 78-letna Alice Malusa, 57-letna Maria Cordoli, 77-letna Maria Luigia Maiarli, 88-letna Antonia Polli, 86-letna Maria Fonda, 69-letni Francesco Messina, 68-letni Omero Nemic, 65-letni Milos Bobic, 55-letni Claudio Sonzio, 51-letni Antonio Signorini, 78-letni Salvatore Strancer, 70-letni Angelo Flip-pini, 71-letna Slavica Mihelic, 54-letni Michele Pellegrini, 74-letni Antonio Ancona, 90-letna Olga Mozis, 74-letna Argia Sarca, 75-letni Hildegard Wese-mann, 81-letna Ana Simicich, 61-letni Remigio Dessenibus.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 13. januarja, do sobote, 18. januarja 1986

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30) Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Milje (Lungomare Venezia 3). Fernetiči: samo telefonsko za naj-nujnejše primere (št. 225-596).

(od 19.30 do 20.30) Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Milje (Lungomare Venezia 3).

Fernetiči: samo telefonsko za naj-nujnejše primere (št. 225-596).

(od 20.30 do 8.30 - Nočna služba) Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Milje (Lungomare Venezia 3).

Fernetiči: samo telefonsko za naj-nujnejše primere (št. 225-596).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761; predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

kino

Ariston 16.30, 18.30, 20.10, 22.00 »Bal-lando con uno sconosciuto«.

Eden 15.20 — 22.00 »Le ragazze e il maiale« in »Le cugine« del cliste-re». Oba filma prepovedana mladini pod 18. letom.

Excelsior 16.00 — 22.15 »Amici miei - III.«.

Excelsior II. 16.45 — 21.45 »Tutta col-pa del paradiso«. Ornella Muti, Fran-cesco Nuti.

Finice 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Com-mando«. Arnold Schwarzenegger.

Nazionale Dvorana št. 1 16.30 — 22.00 »Rambo 2 - La vendetta«.

Dvorana št. 2 16.00 — 22.00 »I Goo-nies«.

Dvorana št. 3 16.00 — 22.00 »Tittila-tions«. Prepovedan mladini pod 18. le-tom.

Mignon 16.00 — 22.00 »La carica dei 101«. Risanika Walta Disneya.

Grattaciolo 17.00 — 22.15 »La donna esplosiva«.

Capitol Danes zaprto.

Jutri ob 16.00 — 22.00 »Cocoon«.

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Miran-da«. Prepovedan mladini pod 18. le-tom.

Alcione 16.00 — 22.00 »Prova di inno-cenza«.

Lumiere 16.30 — 22.00 »Oltre le sbarre«.

Radio 15.30 — 21.30 »Le viziose«. Pre-povedan mladini pod 18. letom.

razstave

V mesecu januarju bodo v občinski galeriji na Trgu Unità razstavljali sle-deči slikarji: še jutri, 16. t. m., Renato Deschman; od 17.1. do 24.1. Doria-na Mitri; od 25.1. do 2.2. L. Mozina.

Važno za društva

Društvom, ki hočejo prositi za deželni prispevek v korist kultur-nih dejavnosti, je v vrstnici tržaške pokrajine (Trg Vittorio Veneto 4) na razpolago formu-lar s podrobnimi pojasnili za se-stavo prošnje. Le-te morajo za-interesenti predložiti do 31. ja-nuarja in točno po predvidenih predpisih.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Barkovlje sporoča, da bo danes, 15. t. m., ob 20.30 redna odborova seja.

PD Slovenec iz Boršta in Zatrebeča priredi ob priliki vaškega patrona v petek, 17. januarja, ob 20.30 v Srenjski hiši v Borštu kulturno prireditev. Nastopili bodo otroci iz osnovne šole, pevski zbor Slovenec in dramska sku-pina z veseloligro v narečju »Ambet je bjeu...«. Ponovitev bo prihodnjo so-boto, 25. januarja.

Slavistično društvo za Trst in Gorico obvešča, da bo REDNA SEJA ODOB-RA v petek, 17. t. m., ob 18. uri na ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20.

V DSI bo v ponedeljek, 20. t. m., ob 20.30 predaval dr. Emidij Susić o te-mi »Mladi: Stil življenja in vrednote (rezultati sociološke ankete ob meji)«.

SKK (Slovenski kulturni klub) vabi v soboto, 18. t. m., ob 18.30 na sestanek literarnega krožka, ki ga vodi prof. Zora Tavčar-Rebula. Vsebine: 1. Ed-vard Kavček, pesnik; 2. Štirje sodob-ni romanopisci - primerjalna analiza.

Sklad M. Čuk prireja v župni cerkvi na Opčinah KONCERT cerkvenega pev-skega zbora LJUBLJANA - ŠT. VID v soboto, 18. t. m., ob 20. uri. Vabljeni!

Na pobudo štedenicev etnografskega muzeja bo v Domu J. Ukmara v šked-nju danes, 15. januarja, ob 20. uri TI-SKOVNA KONFERENCA ob izidu dveh knjig o škednju.

Društvo slovenskih upokojenecv v Trstu vabi svoje člane in prijatelje na predvajanje filma Aljoše Žerjela »Po Normandiji«, ki bo jutri, 16. januarja, ob 17. uri v Gregoričevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20.

Odbor SKD Tabor vabi člane na red-ni občni zbor, ki bo v petek, 17. t. m., ob 20. uri — prvo sklicanje, drugo po-ure kasneje, v Prosvetnem domu na Opčinah.

V Peterlinovi dvorani v Trstu, Doni-zettijeva 3, je do 20. t. m. odprta raz-stava akademskega slikarja MATEJA METLIKOVIČA. Urnik ogleda ob de-lavnikih od 17. do 19. ure.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

NOËL COWARD

HUDOMUŠNA PRIKAZEN

Režija: DUŠAN MLAKAR

V sredo, 15. januarja, ob 16.00
ABONMA RED H

V petek, 17. januarja, ob 19.30
V soboto, 18. januarja, ob 20.00

gledališča

VERDI

Danes, 15. januarja, ob 20.30 — red C/C — bo v gledališču Verdi šesta uprizoritev »Carmen« z baletom Antonia Gadesa ter v režiji in koreografiji Antonia Gadesa in Carlosa Saure. Izredna predstava za deželo bo 18. t. m. ob 17. uri.

ROSSETTI

Danes, 15. januarja, ob 17. uri — red sredo — bo gledališka skupina Teatro Eliseo predstavila Rossello Falk in Umberta Orsinija v »Miele selvatico« Michaela Frayna. Režija Ga-briele Lavia. V abonmaju odrezek št. 6. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Predstava traja 3 ure.

CANKARJEV DOM

Velika dvorana

V petek, 17. t. m., ob 19.30: Simfo-nični orkester Slovenske filharmonije. Dirigent: Janos Kovacs, solist: Janez Matičič.

Mala dvorana

Jutri, 16. januarja, ob 20. uri: Spo-mini iz ječe.

V petek, 17. t. m., ob 20. uri: Pixo-te, iz cikla »Novi brazilski film«.

Okrogla dvorana

V petek, 17. t. m., ob 22. uri in v soboto, 18. t. m., ob 20.30: Benečanka. Neznani renesančni pisec. Pozorišče Dvorišče Beograd.

Srednja dvorana

V soboto, 18. t. m., ob 19.30: Folklor-na skupina »Triglav« - Buenos Aires, Argentina.

razna obvestila

Sekcija VZPI-ANPI Boljunc priredi 1. februarja ob 18. uri v hotelu Maestoso v Lipici DRUŠTVENI PARTI-ZANSKI VEČER. Za zabavo bosta po-skrbela orkester in Veseli godci. Vpi-sovanje pri vseh vaških sedežih VZPI-ANPI.

Skupnost vrtnarjev in vinogradnikov iz Podlonjerja sporoča, da sprejma vzorce za analizo vsak torek po 16. uri v prostorih Ljudskega doma v Pod-lonjerju, Ul. Masaccio 24.

TMGalerija

Ul. sv. Frančiška 20

vas vabi jutri, 16. januarja, ob

18. uri na otvoritev razstave

LUCIJANA BRATUŠA

slike in tempere

prispevki

V počastitev spomina Marčela Gras-sija darujeta Zora in Milena Kocman 20.000 lir za pevski zbor Fantje izpod Grmade.

V spomin na Marijo Brce darujeta Marta Sancin in Nada Jerman 20.000 lir za Glasbeno matico.

V počastitev spomina predrage Mal-či daruje Gabrijela Bandi 10.000 lir za cerkev sv. Tomaža na Pesku.

V počastitev spomina predrage Mal-či daruje Gabrijela Bandi 10.000 lir, Marija Abrami z družino 20.000 lir, družine Grgič (Gročana 44) 20.000 lir, Racman (Gročana 28) 20.000 lir, Mauri (Boršt 149) 10.000 lir, Ražem - Petaros (Gročana 22) 15.000 lir in Grahonja (Gročana 24) 10.000 lir za KD Krasno polje.

Družini Ražem - Petaros (Gročana 22) darujeta 10.000 lir ter družina Grahonja (Gročana 24) 10.000 lir za vzdrže-vanje spomenika padlim v NOB v Gro-čani.

Namesto cvetja na grob Vere Štrajn daruje Silva Sancin 10.000 lir za pev-ski zbor V. Vodnik.

V spomin na Berta Uršiča daruje Gospodarsko društvo na Kontovelu 50.000 lir za KD I. Grbec.

V počastitev spomina Alberta Uršiča darujejo sošolci sina Aleksandra iz 2. razreda srednje šole I. Cankar v Tr-stu 31.500 lir za sklad M. Čuk.

V spomin na Marijo Kodrič daru-jeta Divna in Igor Čuk 10.000 lir za spomenik padlim v NOB iz škednja, s Kolonkovca in od Sv. Ane.

Namesto cvetja na grob Vere Štrajn daruje družina Marino Bandi 20.000 lir za Dijaško matico in 20.000 lir za sklad M. Čuk.

V spomin na Renata Gombača da-ruje Ester Biščak z družino 15.000 lir za popravilo cerkve na Katinari.

Namesto cvetja na grob sestrični Veri daruje Slavica 50.000 lir za Dijaško matico.

Za Skupnost družina Opčine darujejo: družina Pescatori 76.000 lir, Lidija Kalc 5.500 lir, družina Vitorijo Krizmančič 15.000 lir.

Zdrav klub z Obeliska na Opčinah je ob priliki drugega turnirja v kar-tanju daroval 260.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grobova Marije Vrše in Marije Brce daruje Marija Ražem (Bazovica) 50.000 lir v isti na-men.

V spomin na Marijo Zivic daruje Marija Kreševi (Sv. Ivan) 10.000 lir v isti namen.

Namesto cvetja na grob Marije Ražem por. Brce daruje Kristina Brgič (Opčine) 10.000 lir v isti namen.

Namesto cvetja na grob Vere Štrajn darujeta Divna in Igor Čuk 10.000 lir za SD Breg.

Raja in Danilo Glavina darujeta 20.000 lir za VZPI-ANPI Boršt - Zatrebeč.

V spomin na učiteljico Ivanko Grgič darujejo učenci 5. razreda osnovne šole iz Zgonika 60.000 lir za Center za ra-kasta obolenja.

Člani KPI, odborniki VZPI-ANPI sek-cija Prosek - Kontovel, darujejo ob 42. obletnici smrti padlega partizana Ma-rjana Štoke 30.000 lir za sekcijo KPI Prosek - Kontovel.

Edvige Terrin (Benetke) daruje 50.000 lir za KPI Prosek - Kontovel.

V spomin na botro Vero Štrajn dar-ujeta Angela Žerjal in hči Nilde (Do-lina) 50.000 lir za pevski zbor F. Ven-turini.

Ob svojem rojstnem dnevu daruje Josip Lovriha (Dolina 233) 40.000 lir za pevski zbor F. Venturini.

Namesto cvetja na grob Drage Da-nev darujeta Andrej in Ema Sosič 20.000 lir za sklad M. Čuk, 20.000 lir za Skupnost družina Opčine in 20.000 lir za SKD Tabor.

Prednaročnina za Primorski dnevnik za leto 1986

CELOLETNA 90.000 lir
MESEČNA 12.000 lir

Celoletna prednaročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 90.000 lir + 500 lir kolkla velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1986. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 140.000 lir + 500 lir kolkla.

Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 - Tel. 794672
Urnik od 9. do 12. ure

Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 - Tel. 83382
Urnik od 9. do 12. ure

Raznašalci Primorskega dnevnika

Pošta: Tekoč račun ZTT 13512348

Tržaška kreditna banka:
Tekoč račun št. 1192

Hranilnica in posojilnica na Opčinah:
Tekoč račun št. 1718

avtomobil in človek

Tudi četrta različica Y 10 je že med nami

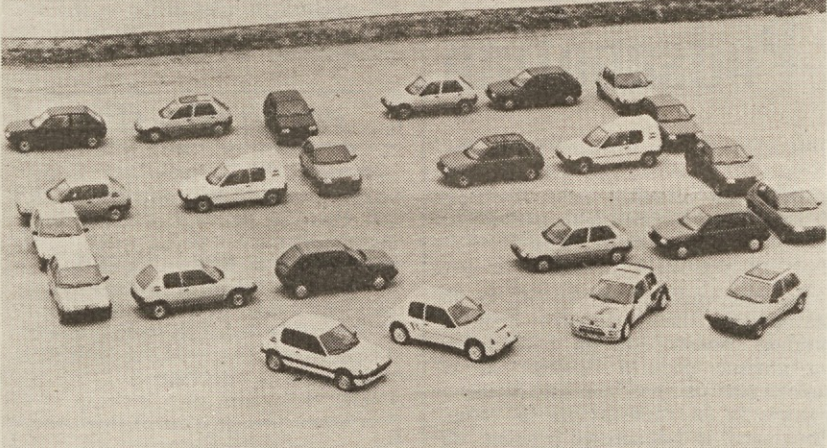

Majhna lancia, oziroma autobianchi, Y 10, ki so jo predstavili lani spomladi ob ženevskem avtomobilskem salonu je prve dni leta že doživela prve spremembe. Nič bistvenega sicer, vendar bodo imeli oni, ki so se pritoževali nad skopo odmerjeno serijsko opremo, sedaj manj razlogov za pritožbe. Vse tri različice fire, touring in turbo so odslej bogatejše s tem, da so osnovno različico fire pustili v bistvu nespremenjeno, so pa ji dodali luksuzno opremljeno sestro, ki so ji na rep napisali oznako Y 10 fire LX.

Zmogljivosti so nespremenjene, prav tako nespremenjena je varčnost tega malčka, kar mu niti najbolj prepričani sovražniki majhnih avtomobilov ne morejo odreči. Seveda, prostor in prtljajnik sta ostala prav tako nespremenjena: dve osebi se namreč vozita dokaj udobno, na zadnjih sedežih pa je prostora za odrasle kaj malo.

No, novi modeli Y 10 imajo kot serijsko opremo vse tisto, kar so prej nudili za doplačilo. Špartansko opremljen ostaja le Y 10 fire, ki pa je, tako trdijo v Turinu, namenjen mlajši publiki, ki je dodatna oprema ne zanima. Pri vseh sedaj na primer najdemo, (razen pri fire) osrednjo ključavnico, električno gnane šipe, merilnik vrtljajev itd. Cene vključno z davkom IVA gredo od 9,4 milijona za osnovni model fire, do 12,8 milijona za športno različico turbo.

Drugemu milijonu naproti

Te dni je iz Peugeotovih tekočih trakov izšel milijonti 205. Na dvorišču francoske tovarne so razstavili vseh 23 modelov, ki predstavljajo Peugeotovo ponudbo

ti in morje

Konjiček, ki lahko da nov smisel življenju
Navtika tudi za upokojence

V naši rubriki smo do sedaj predstavljali skoraj izključno plovila namenjena dopustniškim in nedeljskim kapitanom, ob tem smo tudi pazili, da ne bi bile cene pretirane, da bi bili gliserji in jadnice vsaj v teoriji dostopni širšemu krogu bralcev. Danes pa bi radi odgovorili na vprašanje, ki se občasno utrne vsakemu ljubitelju morja, in sicer: kako s plovbo v starejših letih. Dokler si mlad in mladenec je vsako plovilo dobro, ko pa imaš na ramenih preveč križev, je izbira primerne plovila bistvene važnosti; toliko bolj, če nameravamo na morju preživeti tudi po šest mesecev ali več let, kar si upokojenci navsezadnje lahko tudi privoščijo.

Kot prvo skušajo najprej ugotoviti, ali lahko upokojenec preživi tako dolga obdobja na morju. Po izkušnjah iz drugih držav (Nizozemska, Francija in skandinavске države) je to seveda izvedljivo. Že res, da postajajo z leti gibi okorni, a navezadnje ne upokojenec preživel do bršen del svojega časa ob varnem privezu, »selitev« od enega do drugega pristanišča ne bi smela predstavljati večjih težav. Glede zdravstvenih razlogov pa lahko le ponovimo, kar smo tolikokrat zapisali, da ni boljše rekreacije kot navtika. Starejši človek pa bo med drugim zapolnil na morju tiste vrzeli v vsakdanjem življenju, ki jih dobi, ko prekine delovno razmerje. Večmesečni potepi lahko postanejo tako nova kakovost življenja, nov smisel, ki bo pozitivno vplival na psihofizično stanje. Povsem razumljivo pa ne moremo take izbire priporočiti človeku,

ki se bi morju približal šele z upokojitvijo, saj bi bil preskok zelo hud in morda celo travmatičen. Že za navadnega nedeljskega kapitana pa je lahko taka izbira posrečena in ucestna.

Po vsem tem se avtomatično zastavlja drugo vprašanje: kakšno plovilo? Upokojenec ima časa na pretek, da ne rabi hitrih gliserjev, da so torej težki izrivni čolni najbolj smotrna izbira, saj zagotavljajo varnost in udobje. Prav udobje je ena glavnih postavk pri izbiri plovila, ki bo nekakšno nadomestilo upokojenčevega stanovanja. Manjša plovila ne pridejo torej v poštev z izjemo nordijskih izrivnih motornih čolnov (klasičnih kajutnih pilotskih čolnov). Pri jadrnicah so zahteve po vodnih linijah in maritimnosti take, da je daljše bivanje možno le na jadrnicah, ki so dolge od 9 do 12 metrov. Upravljanje s takimi jadrnicami je seveda precej zahtevno. Danes pa imamo že take pripomočke: od samodejnih naprav za krašanje glavnega jadra in prečnega, da se lahko to precej poenostavi. Seveda mora i-meti tako plovilo zanesljivo in dovolj močan notranji motor, saj je še najbolj verjetno, da bo prav motor glavno pogonsko sredstvo.

Ob taki ugotovitvi se skoraj ponuja rešitev, da je še najbolj smotrno plovilo prav motorna jadrnica nordijskega tipa. Pri takih jadrnicah je namreč višina v kajuti precejšnja, prehod v podkrovanje pa skrajno enostaven, upravljanje z motorjem preprosto, jadra pa služijo kot nekakšen stabilizator. Vsekakor pa bomo v prihodnjih tednih skušali boljše osvetiliti to problematiko.

radiotelevizija

italijanska televizija

- Prvi kanal**
- 9.30 Televideo
 - 10.30 Melodrama - 1. del
 - 11.40 Cetra Graffiti - režija Antonello Falqui
 - 12.00 Dnevnik 1 - kratke vesti
 - 12.05 Halo... kdo igra - opoldanski program z Enrico Bonaccorti
 - 13.30 Dnevnik 1
 - 13.55 Dnevnik 1... Tri minute o...
 - 14.00 Halo... kdo igra - zadnji poziv
 - 14.15 Il mondo di Quark
 - 15.00 L'olimpiade della risata - risanke
 - 15.30 Šola in vzgoja - Stara italijanska ljudstva
 - 16.00 Zgodbe od včeraj in danes
 - 16.30 Risanke
 - 16.55 Iz parlamenta
 - 17.00 Dnevnik 1 - kratke vesti
 - 17.05 Magic! - Braccio di Ferro
 - 18.00 Kronike - Nord chiama Sud - Sud chiama Nord
 - 18.30 Italia sera - dogodki in osebnosti
 - 19.40 Almanah jutrišnjega dne
 - 19.50 Vremenske razmere
 - 20.00 Dnevnik 1
 - 20.30 Caccia al ladro d'autore
 - 21.30 Politična tribuna
 - 22.15 Dnevnik 1
 - 22.25 Srečanje s kinematografijo
 - 22.30 Športna sredi
 - 24.00 Dnevnik 1 - in vremenske razmere
- Drugi kanal**
- 9.30 Televideo
 - 11.55 Cordialmente - rubrika z Enzo Sampò
 - 13.00 Dnevnik 2 - ob 13. uri
 - 13.25 Dnevnik 2 - knjige
 - 13.30 Capitol - TV serija
 - 14.30 Dnevnik 2 - kratke vesti

- 14.35 Tandem - aktualnosti in igre
 - 15.15 Paroliamo - igra
 - 16.00 Immagini per la scuola - 1. del
 - 16.30 Pane e marmellata
 - 17.30 Dnevnik 2 - kratke vesti
 - 17.35 Iz parlamenta
 - 17.40 Tednik o zdravju in estetiki
 - 18.30 Športna poročila
 - 18.40 Le strade di San Francisco - TV film
 - 19.40 Meteo 2
 - 19.45 Dnevnik 2
 - 20.20 Dnevnik 2 - šport
 - 20.30 Baciama strega - 5. epizoda
 - 21.25 A proposito di omicidi... - film
 - 22.15 Dnevnik 2 - večerne vesti
 - 22.25 A proposito di omicidi... - 2. del filma
 - 23.25 Dnevnik 2 - zadnje vesti
 - 23.25 Nočni kino - Clandestina a Tahiti
- Tretji kanal**
- 11.45 Televideo
 - 14.10 Šola in vzgoja - Ruščina
 - 14.40 Jezik za vsakogar - francoščina
 - 15.100 Jazz klub
 - 16.10 Učinkovitost v bolnici - vzgojna oddaja
 - 16.40 Corso basic - vzgojna oddaja
 - 17.10 Dadaumpa
 - 18.10 L'Orecchiochio - glasbena oddaja
 - 19.00 Dnevnik 3
 - 19.35 In Pretura - 9. nadaljevanje
 - 20.05 Ma Darwin aveva torto? - vzgojna oddaja
 - 20.30 Profumo di donna - filmska komedija
 - 22.05 Delta - program Lanfranca Suardota
 - 23.00 Dnevnik

jugoslovanska televizija

- Ljubljana**
- 10.30 Vsa čuda sveta - drama
 - 11.30 Risanke
 - 11.40 Rdeči balon - francoski film
 - 17.25 Poročila
 - 17.30 Pahljača mladosti - japonska pravljica
 - 17.40 Rdeča kapica - 1. del mari-borske gledališke predstave
 - 18.25 Notranjski obzornik
 - 18.40 Ščepce širnega sveta
 - 19.05 Risanke
 - 19.30 Dnevnik
 - 20.00 Film tedna: Kino za groš - ameriški film
 - 22.05 Dokumentarec meseca: Slovenija
 - 22.45 Dnevnik
 - 23.00 Svetovni pokal v smučarskih tehnik
 - Bohinja '86 - reportaža
- Koper**
- 14.20 Popi - TV film
 - 14.45 Mala zgodovina glasbe
 - 15.00 Rdeča ljubezen - film

- 16.35 Risanke
 - 17.30 Kanadska narava - dokumentarec
 - 18.00 Bratje in sestre - TV film
 - 18.30 Pacific international airport - TV film
 - 19.00 Odprta meja - oddaja v slovenščini
- V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednje vesti:
- TRST** — Taras Kermauner v Društvu slovenskih izobražencev
 - TRST** — Večer o psihoanalizi v Slovenskem klubu
 - TRŽIČ** — Razstava o tovarni Solvay
 - TRST** — Železniško omrežje v F-JK
 - TRST** — Pogovor z Juretom Mikužem o skulpturah Fritza Langa
- 19.30 TVD - Stičiče
 - 20.30 Dario Diviacchi - glasbeni program
 - 22.00 TVD - Vse danes
 - 22.10 Navidez brez povoda - film

zasebne postaje

- CANALE 5**
- 9.00 Una famiglia americana - TV film
 - 9.50 General hospital - TV film
 - 10.45 Facciamo un affare - TV film
 - 11.15 Tuttinfamiglia - kviz
 - 12.00 Bis - kviz
 - 12.40 Il pranzo è servito - vodi Corrado
 - 13.30 Sentieri - nadaljevanka
 - 14.30 La valle dei pini - TV film
 - 15.30 Una vita da vivere - TV film
 - 16.30 Hazzard - TV film
 - 17.30 Doppio slalom - kviz
 - 18.00 Webster - TV film
 - 18.30 C'est la vie - kviz
 - 19.00 I Jefferson - TV film
 - 19.30 Zig zag - kviz
 - 20.30 Visitors - film
 - 22.30 Big bang - tednik
 - 23.15 La grande box
- RETEQUATTRO**
- 9.00 Destinì - novela
 - 9.40 Lucy show - TV film
 - 10.00 I dialoghi delle Carmelitane - film
 - 11.45 Magazine
 - 12.15 Mr. Abbott e famiglia - TV film
 - 12.45 Ciao ciao - risanke
 - 14.15 Destinì - novela
 - 15.00 Agua viva - TV film
 - 15.50 Le ragazze di Harvey - film
 - 17.50 Lucy show - TV film
 - 18.20 Ai confini della notte - nadaljevanka
 - 18.50 I Ryan - TV film
 - 19.30 Febbre d'amore - TV film
 - 20.30 California - TV film
 - 21.30 Detective per amore - TV film
 - 22.30 A cuore aperto - TV film
 - 23.30 Agente speciale - TV film
- ITALIA 1**
- 8.50 La casa nella prateria - TV film
 - 9.40 Fantasilandia
 - 10.30 Wonder Woman - TV film
 - 11.30 Quincy - TV film
 - 12.30 L'uomo da 6 milioni di dollari - TV film

- 13.30 Help - kviz
 - 14.15 DeeJay television
 - 15.00 Chips - TV film
 - 16.00 Bim bum bam - risanke
 - 17.50 La casa nella prateria - TV film
 - 18.50 I Ryan - TV film
 - 20.00 Memole, dolce memole - risanke
 - 20.30 OK il prezzo è giusto - vodi Gigi Sabani
 - 22.45 Premiere
 - 23.15 Cannon - TV film
- TELEADOVA**
- 15.05 Proposte commerciali
 - 15.10 Con affetto tuò Sidney - TV film
 - 16.25 Dokumentarec
 - 16.55 Risanke
 - 17.55 La tata e il professore - TV film
 - 18.25 Leonela - TV film
 - 19.30 La città degli angeli - TV film
 - 20.25 Destinazione Mongolia - film
 - 22.00 Leonela - TV film
 - 23.10 Nogatmet: Padova - Rimini
- TRIVENETA**
- 14.00 L'ultimo indizio - TV film
 - 15.00 Monitor
 - 15.30 Napoli: i cinque della squadra mobile - film
 - 17.00 Risanke
 - 18.00 Filmski program
 - 18.30 Una signora intraprendente - TV film
 - 19.00 Monitor
 - 19.30 Disperatamente tua - TV film
 - 20.15 Una storia americana - film
 - 22.00 Taxi driver - TV film
- TELEFRIULI**
- 13.30 Senorita Andrea - risanke
 - 15.30 Musicale
 - 17.30 L'ispettore Blues - TV film
 - 18.30 Sherlock Holmes - TV film
 - 19.00 Telefriuli sera
 - 19.30 Senorita Andrea - TV film
 - 20.30 Racconti romani - film
 - 22.30 Telefriuli notte
 - 22.45 Košarka: Segafredo Gorica - Fantoni Videm

radio

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše: Koledarček; 7.40 Pravljica - Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Primorska diaspora v svetu; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo - Sestanek ob 12.00: Morje, zibelka človeštva - Lahka glasba; 13.20 Cecilijska 1985: moški zbor »Fantje izpod Grmade«, zbor »Sovodenski dekleci«, moški zbor »Mirko Filej« iz Gorice, nato: Glasbena priloga; 14.10 Čas in prostor: Gospodarska problematika, nato: Glasbene skice; 15.00 »Čarobni globus«; 16.00 Zbornik: Od Milj do Devina, nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Poezija slovenskega zapada; 18.30 Glasbena priloga.

RADIO KOPER (Slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis, ep; 6.45 Cestne informacije, objave; 7.30 Jutranji servis; 13.00 Danes na valu Radija Koper; 13.40 Glasba drugih celin; Južna Amerika; 14.40 Zanimivost, Pesem tedna; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.40 Fantje po polj' gredo: po domače s pevci in ansamblom bratov Avsenik; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 10.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.00 Cordialmente vostri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Prost vstop; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.40 Controluce; 14.33 Poročila v nemščini; Popoldanski spored: Popevka tedna; 15.00 Rubrika o kulturi in umetnosti; 15.45 Glasbeno popoldne; 16.00 Besede in glasba; 16.15 Edig Galletti; 17.00 Kompasovi sestanki; 17.45 Jadra in motorji; 18.10 The Guitar Club; 18.32 Iz klasičnega repertoarja; 19.00 Prostor za jazz; 20.00 Nočni spored.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.45 Včeraj v parlamentu; 9.00 Radio anch'io - popevke; 11.10 Pronto quiz; 11.30 Hlapec Jernej in njegova pravica - 8. epizoda; 12.03 Via Asiago Tenda; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master - glasba dan za dnem; 13.56 Turistične informacije; 15.03 Radio 1 za vsakogar: Habitat; 16.00 Il Paginone - kulturne aktualnosti; 17.30 Radio 1 - jazz; 18.00 Evropski objektiv; 18.30 Večerna glasba; 19.15 Verska rubrika; 19.20 Na naših trgih; 19.25 Audiobox Urbs; 20.00 W. Goethe: Faust; 21.03 Radijski variete; 21.30 Nočna glasba; 22.00 Tvoj glas za lahko noč; 22.49 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Otroštvo: kako zakaj...; 8.05 Napoved programov; 8.45 Andrea - 3. nadalj; 9.10 Preberimo tretjo stran časopisov; 9.32 Salviamo la faccia; 10.13 Mulinì a vento; 10.30 Radio 2 - 3131; 12.10 in 14.00 Deželni programi; 12.45 Discogame; 15.00 Za prijetno popoldne; 16.00 Znani romani; 16.35 Mladina danes; 17.32 Oddaja o modi; 18.00 Mastro Don Gesualdo - nadaljevanka; 18.32 Glasbena oddaja; 19.50 Capitol - kulturne aktualnosti; 19.57 Razprava petih; 20.45 Radio 2 - jazz; 21.30 Radio 2 - 3131 - nočni spored; 22.20 Parlamentarna panorama.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 22.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Govorimo make-donsko in srbohrvatsko; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate...; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Na današnji dan; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljamo, ugotavljamo; 14.25-15.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Naj narodi pojo (4. oddaja); 18.30 S knjižnega trga; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Glasbena medigra; 19.50 Likovni odmevi; 20.00 S prijatelji glasbe; 22.10 Našim po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Zimzelene melodije.

Tokrat brez prostih strelcev izvoljeni zastopniki občine v dva konzorcija

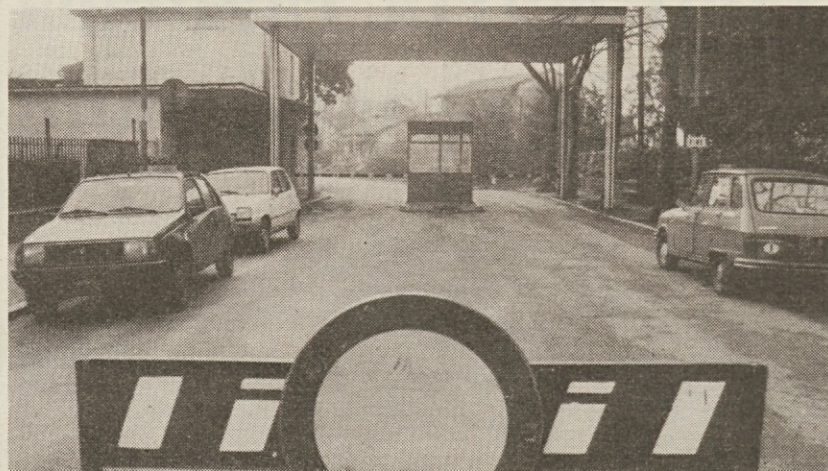
Občina razmišlja o stavbi za slovenske šole

Ostre kritike izrečene na zadnji lanskí seji občinskega sveta v Gorici na račun nekaterih neznaníh demokristjanskih svetovalcev s strani socialistov in republikancev, ker so ti neznaní »prosti strelci« na več tajnih glasovanjih podprli misovske kandidate v razne komisije in s tem onemogočili komunistični opoziciji, da bi svoje predstavnike izvolila v te komisije, so rodile uspeh. Na ponedeljkovi seji občinskega sveta v Gorici se je glasovalo zastopnike občine v dva konzorcija: Briško gorsko skupnost in Konzorcij za prometno območje Gorica - Trst. Voditelji demokristjanske svetovalske skupine so glasovanje organizirali tako, da čeprav tajno, so imeli pod nadzorstvom vse svetovalce večinske koalicije. To je bilo razlog, da tokrat ni bilo prostih strelcev v podporo fašistom, kot se je zgodilo marsikdaj prej. Pa čeprav je skušal kdo kljub temu zbežati iz tega obroča nadzorstva. Rezultat glasovanja je bil tako kot se spodobi. Svetovalci večinske koalicije so glasovali le za njihove kandidate, opozicija je glasovala po svoje. Fašistom ni uspelo poslati njihovega zastopnika v Briško gorsko skupnost, kot se je zgodilo prav s pomočjo prostih strelcev pred petimi leti. Za večino sta bila v Briško gorsko skupnost izvoljena Polmonari (KD) in Paulin (SSk), za opozicijo pa komunist Bucovini. Misovec Noselli je dobil le tri glasove ter ni bil izvoljen. V Konzorcij za prometno

območje je večina dobila šest zastopnikov v skupščino: Leardi, Jakoncic, Baresi, Apa (vsi KD), Waltritsch (PSI), Esposito (PSDI). Opozicija pa dva: Bucovini (KPI) in Noselli (MSI). Na tajni seji je bil za dobo treh let imenovan za ravnatelja občinskega podjetja za vodo, metan, elektriko in avtobuse inž. Giorgio Veronese, ki je doslej vršil posle poddirektorja. Stopa na mesto inž. Quirina Rigonata, ki je odšel v pokoj. Uvodoma se je župan Scarano spomnil umrlega pesnika Biagia Marina, ki je bil goriški častni meščan. Spomnili so se ga tudi Drufuca, sen. Battello in Cosma, pa čeprav z različnih zornih kotov. Župan Scarano je tudi dejal, da je bil posvet pri podtajniku predsedstva vlade Amatu, skupno s Tržačani, čisto brezpredmeten in da niso dosegli nobenega soglasja z zastopniki državne družbe IRI. V bodoče bo treba take sestanke pripraviti bolje, je dejal župan, ki mu je sen. Battello pritrdil. Veliko časa so svetovalci posvetili interpelacijam. Waltritsch (PSD) in Arditova (KPI) sta hotela vedeti, kako je z Zelenim križem, ki mu grozi, da konec meseca, zaradi finančnih težav, neha z delom. Župan je odgovoril, da bodo skušali pri KZE doseči, da bi ta človekoljubna ustanova nadaljevala z delom. Socialist Waltritsch je hotel tudi vedeti kako naprej z reševanjem šolskih stavb, potem ko je bil sprejet zakonski dekret, ki daje

pokrajinam pristojnosti glede višjega srednjega šolstva. Zanimalo ga je predvsem kako bo s slovensko nižjo srednjo šolo Ivan Trinko, za katero mora skrbeti občinska uprava. Župan Scarano in odbornik za javna dela podžupan Del Ben sta odgovorila, da stvar že preučujejo v novi luči, in da se je občina že pozanimala za gradnjo čisto nove strukture za potrebe slovenskih šol oziroma za adaptacijo kake druge šolske stavbe v središču mesta. Kako naprej s šolo za katero bi morala poskrbeti občina se bo vedelo čez kak mesec. Waltritsch je dejal tudi, da mu je znano, da gleda deželni odbornik za šolstvo Barnaba pozitivno na vprašanje finansiranja potreb za to našo šolo. O šolskem vprašanju je govoril tudi republikanec Drufuca. Dejal je, da se neka mednarodna družba zanima za to, da bi pri nas v Gorici odprli mednarodni center za teoretsko in aplikirano ekologijo. To bi bil inštitut na univerzitetni ravni. V znanstvenem odboru so zastopniki ameriških, kanadskih, madžarskih, angleških, švedskih in avstralskih univerz. Center bi bil, najbrž v manjši zasedbi, nekaj podobnega kot mednarodni center za atomsko fiziko v Miramaru pri Trstu. Za Gorico se zanimajo nekateri znanstveniki iz tujine. To bi bila velika pridobitev za Gorico, je dejal Drufuca, ki bi naše mesto ovrednotila. Zaradi tega bi bilo prav, da bi se občinska uprava za to zavzela.

Maloobmejni prehod v Šempetru je od ponedeljka dalje zaprt

Od ponedeljka je mejni prehod v Šempetru zaprt za ves promet. Ukrep je, kakor smo že pred dnevi obširno poročali, v zvezi s pričetkom del za razširitev in posodobitev naprav na jugoslovanski strani s ciljem zagotav-

ljanja ustreznijših delovnih pogojev osebjem obmejnih organov. Posodobitev naprav bo seveda omogočila tudi hitrejši promet.

Mejni prehod v Šempetru bo po napovedih ostal zaprt nekaj mesecev in se prav v zvezi s tem postavlja vprašanje, kam se bodo, oziroma so se usmerili običajni uporabniki tega prehoda, ki jih ni malo. Pri poveljstvu obmejne policije za Goriško priporočajo, naj bi se običajni uporabniki posluževali mednarodnega mejnega preloda Vrtojba - Štandrež. To res predstavlja nekaj kilometrov daljšo pot, vendar se bodo izognili nepotrebnemu čakalju recimo na bližnjem, a že danes zelo obremenjenem, mednarodnem prehodu pri Rdeči hiši.

Goriška občina je, kakor je videti na sliki, poskrbela za namestitev potrebnih znakov in opozorilnih napisov pred mejnim prehodom. Opozorilni tabli sta tudi že na križišču med ulico Terza Armata in Vittorio Veneto.

Odbor staršev slovenske duhovnije v Gorici, katehetje in dušni pastirji, vabijo vse starše otrok slovenskih vrtcev, osnovnih in srednjih šol, ravnatelje, učitelje, profesorje, diake višjih šol ter predstavnike tiska in radija na

SREČANJE Z RAZGOVOROM O VEROUKU V DRŽAVNIH ŠOLAH

Srečanje bo v četrtek, 16. januarja, ob 20.30 v Katoliškem domu v Gorici.

Posvetovanja o pripravi proračunov

Upravitelje občin in drugih krajevnih ustanov čaka v začetku leta ne lahka obveznost: priprava finančnega načrta za tekoče leto. Gre za obveznost, ki postaja iz leta v leto bolj zahtevna, zaradi kopičenja in prepletanja norm, zlasti pa zaradi stalnega, bolj ali manj prikritega krčenja izdatkov v javni upravi. Proračune bi morali pripraviti, po zdravi logiki že ob izteku lanskega leta, a je, kot znano, prišlo do zamud, v Rimu. Tako si bodo upravitelji še kakšen mesec belili glavo, kako uskladiti stroške in dohodke, kje poskati sredstva za investicije, do konca meseca januarja pa bodo morali, kljub temu, da je v zvezi s finančnim zakonom še precej nejasnosti, že odobriti določene sklepe, ki so tesno povezani s proračunom.

Tolmačenje predpisov ni zmeraj lahka zadeva, zato je za sestavo finančnih načrtov potrebno (in koristno) vrsta posvetovanj, razglabljanj, pojasnjevanj. Na pobudo tržiške občine je bil tako v ponedeljek zvečer prvi informativni sestanek o letošnjem finančnem zakonu; v soboto je bil tak posvet v Vidmu, v prihodnjih dneh bo še vrsta srečanj, ki so še kako potrebna, posebno v trenutku, ko zakon še ni dokončno odobren in ko torej ni na razpolago uradnega tolmačenja.

Rajonska skupščina v Pevmi predlaga ohranitev mejnega prehoda v Podsabotinu

Številnim protestom zaradi nameravnega zaprtja nekaterih mejnih prehodov na Goriškem, oziroma zaradi njihove prekalifikacije, so se pridružili tudi člani rajonskega sveta za Pevmo, Oslavje in Štmar. Na seji je predsednik Bensa omenil, da se je o teh vprašanih pogovarjal z goriškim županom Scaranom in na poveljstvu obmejne policije. Goriški župan, kot je podčrtal predsednik skupščine, je mnenja, da je zadeva mejnih prehodov stvar dveh držav, oziroma zunanjih ministrstev. Kljub temu pa so na seji izglasovali resolucijo, v kateri ugotavljajo, da mora prehod v Podsabotinu ostati tak, kot je, in da ga ne smejo spremeniti v dvolastniškega. S tem bi se namreč pretrgale številne in trajne sorodstvene in prijateljske vezi ljudi, ki živijo na tem območju. Obenem bi to bilo v težavo krajevnim kmetovalcem, ki imajo posestva onkraj meje in obratno. Resolucijo, ki so jo enoglasno odobrili, bodo, potem ko jo bodo podpisali tudi vsi vaščani, izročili na prefekturi in poveljstvu obmejne policije.

V nadaljevanju sestanka so raz-

pravljali o sedežu za krajevno skupščino, ki se trenutno nahaja v šolskih prostorih. Predsednik Bensa je obvestil, da je škofija privolila, da bi del župnišča namenili za potrebe krajevnih skupščin, pod pogojem, da občina poskrbi za preureditvena dela. Vsi so se s tem predlogom strinjali, čeprav so predlagali, da bi prostori ne bili omejeni samo na eno sobo. Skupščina namreč mora računati, da bi v novih prostorih lahko uresničila tudi socialni center, manjšo knjižnico, oziroma da bi bilo dovolj prostora za nudenje raznih uslug vaščanom. Kar pa zadeva bivšo šolo v Štmaru (pred časom je bil izrečen predlog, da bi tu uredili sedež skupščine), so osvojili predlog, ki ga je dal Aleš Figelj, da bi prostori služili za potrebe krajanov (sedež društva, ali kaj podobnega).

Vedno z zvezi s Štmarom so nekateri izrekli precej kritik nad podjetjem, ki je gradilo sabotinsko cesto. Obljube, ki so bile dane, da bodo poravnali vso škodo, ki so jo opravili tovarnjaki in buldožerji, se niso uresničile. Glavna pot, ki pelje v to vas, je namreč v obupnem sta-

nju, tako da bi bilo potrebno najprej urediti odtočne kanale ter jo ponovno asfaltirati. Ob tem pa bi bilo potrebno namestiti tudi primernejšo razsvetljavo, saj se nekateri cestni odseki nahajajo v popolni temi.

Kar zadeva druge točke, ki so jih obravnavali na seji, gre omeniti predlog predsednika, da bi skupščina gmotno podprla skupino, ki bi sodelovala na pustnem sprevodu z vozom, ki bi predstavljal ta rajon. Enoglasno je bil sprejet predlog, da bo skupščina tudi v tej sezoni priskočila na pomoč domačemu kulturno športnemu društvu Naš prapor. Predsednik Bensa se bo na pristojnem uradu občine pozanimal, kako je s prevozom otrok iz Štmaru, ki so presegli 14. leto starosti. Zanje namreč ni prostora v šolskem avtobusu, ker to prepoveduje občinski pravilnik. Skupščina iz Pevme se bo sestala v kratkem, da bi s strokovnjakom ocenili novosti, ki jih prinaša nov občinski davek Tasco. Obenem je predsednik najavil, da bosta na prihodnji seji prisotna odbornika za proračun in decentralizacijo.

Odvijal se bo v Palace hotelu

Prihodnjo nedeljo v Gorici pokrajinski kongres SSK

Slovenska skupnost na Goriškem se pripravlja na 6. pokrajinski kongres, ki bo v nedeljo, 19. t.m. popoldne, v konferenčni dvorani Palace hotela v Gorici. Kongres bo, kakor je mogoče razbrati iz vabila, potekal pod geslom »Potrdimo enotnost Slovencev na Goriškem za zaščitni zakon«. Zasedanje se bo pričelo ob 15.30 s pozdravom predsednika pokrajinskega sveta SSK, izvolitvijo predsedstva kongresa in pozdravi gostov. Sledilo bo poročilo tajnika stranke, zatem pa razprava o poročilu in o delovanju stranke. Na dnevnem redu kongresa je tudi predlog za spremembo statuta in seveda izvolitev novega pokrajinskega sveta SSK.

Slišati je napovedi, da bo tokrat prišlo do živahne razprave o delovanju stranke v zadnjem obdobju.

Obvestilo županstva

Goriško županstvo obvešča, da do- stavljajo na dom vsa potrebna potrdila za vpis otrok v prvi razred osnovnih šol. Potrdila pošiljajo na dom vseh v prihodnjem šolskem letu šoloobveznih otrok, ki imajo stalno bi-

vališče v goriški občini, ne glede, če so se v Gorici rodili, ali so se v mesto priselili.

Kakor znano, je treba za vpis v prvi razred osnovne šole poskrbeti do 25. januarja.

Na obisku mladi iz Argentine

Goriški župan dr. Scarano je sprejel skupino mladih iz Argentine, potomcev izseljencev iz naše dežele, ki se te dni mudijo na študijskem letovanju v Furlaniji - Juljski krajini. Večina mladih je iz mesta in pokrajine La Plata. Mladi so goriškemu županu izročili spominsko darilo in pismo župana iz mesta La Plata.

● Goriški prefekt je v skladu z navodili ministrstva za javna dela izdal prepoved o vožnji tovornjakov nad 50 stotov skupne teže in drugih industrijskih vozil ob nedeljah in praznikih. V januarju in februarju velja prepoved vožnje od 8. do 22. ure ob nedeljah.

V Tržiču

V soboto vsedržavni posvet o ladjedelništvu in pomorstvu

Pomembno zborovanje o ladjedelstvu in pomorskem gospodarstvu bo v soboto, 18. t.m., v Tržiču, v dvorani Roma, s pričetkom, ob 9.30. Zborovanje bo vsedržavnega značaja, prireja pa ga Združenje delavcev in tehnikov s področja ladjedelništva v sodelovanju z vsedržavnim koordinacijskim odborom za ladjedelništvo, pri sindikatu kovinarjev.

Glavno poročilo bo imel predsednik vsedržavnega koordinacijskega odbora Tullio Paiza, za njim pa bodo govorili še Domenico Garavano, ki pri osrednjem vodstvu KPI odgovarja za vprašanja s področja industrije, senator Laurano Bisso, podpredsednik senatne komisije za prevoze, Donatella Turtura, članica osrednjega tajništva sindikata CGIL in Franco Petra-

glia, član vsedržavnega tajništva sindikata kovinarjev (FLM). V petek zvečer bodo v istih prostorih odprli razstavo umetniških del, ki so nastala na pobudo krožka Rinascita pred dvema letoma, ko so se pobudi odzvali številni likovni umetniki iz naše dežele in skušali upodobiti različne aspekte tržiške ladjedelnice. Razstava bo odprta tudi v soboto med samim zborovanjem.

Deželni kongres sindikata Filcams-CGIL

V konferenčni dvorani razstavišča Espomego bo danes tretji deželni kongres sindikata Filcams - CGIL, ki združuje delavce zaposlene v trgovini, gostinstvu in servisnih dejavnostih. Kongres se bo pričel ob 9.30 z uvodnim poročilom tajnice Renate Bagatin. Zborovanje bo predvidoma trajalo ves dan. Ob 11. uri je napovedana okrogla miza o nujnosti reforme distribucijske mreže ter o liberalizaciji urnika odpiranja, oziroma zapiranja trgovin. Napovedana je udeležba deželnega odbornika za turizem Vespasiana ter predstavnikov deželne zveze trgovcev in Zveze zadrug.

GLASBENA MATICA

Gorica

obvešča, da je koncert pianistke

JASENKE ROTER - PETROVIĆ napovedan za petek, 17. t.m., prenešen na kasnejši datum.

prireditve

V občinskem gledališču v Krminu bodo jutri, ob 16. in 21. uri predvajali Ciminov film »I cancelli del cielo«.

razna obvestila

Združenje bivših političnih deportirancev na nacističnih taboriščih (AN ED) obvešča, da so te dni pričeli obnavljati članarino za leto 1986. Bivši deportiranci in njihovi družinski člani članarino lahko poravnajo na sedežu združenja civilnih invalidov, v Ul. Diaz 13 in sicer ob torkih in četrtnih od 16. do 19. ure in ob sredah in petkih od 8.30 do 11.30.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Miranda«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO — 18.00—22.00 »Tutta colpa del paradiso«. Ornella Muti, Francesco Nuti.

VITTORIA 17.30—22.00 »L'amante bisex«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprto. COMUNALE Zaprto.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 in 20.00 »Ognjene ulice«. SVOBODA 19.30 »Bolerio«. DESKLE 19.30 »Nočna izmena«

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo — Ul. Toti, tel. 72701.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Alesani — Ul. Carducci 38, telef. 84268.

POGREBI

Danes v Gorici, ob 9.30 Domenico Cumar, iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev v Ločnik in na tamkajšnje pokopališče.

† Po kratki bolezni nas je zapustil naš dragi

Miloš Bobič

Od njega se z ljubeznijo poslavljajo in mu želijo večnega miru

brat Radivoj z ženo Sonjo, sestra Darinka, nečak Živko in nečakinji Marina in Nadja z družinami in vsi sorodniki in prijatelji

Pogreb bo danes, v sredo, 15. januarja 1986, ob 14.30

Krsto s posmrtnimi ostanki pripeljejo iz Trsta v župno cerkev na Peči.

Trst, Peč, 15. januarja 1986

(Pogrebno podjetje Preschern - Gradišče - telefon: 991155 - Krmin, telefon: 60303)

V soboto in nedeljo v Kulturnem domu

Lep nastop ljubljanskega baleta

Baletno vzdušje je ob konca preteklega tedna poleg osrednje operne hiše v Trstu zajelo tudi naš Kulturni dom, kjer je po daljšem času kot gost Stalnega gledališča nastopal Balet Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane. V soboto zvečer in nedeljo popoldne so si tako ljubitelji Terpsihorine umetnosti lahko ogledali Straussov Ples kadetov (koreografka Božica Lisak po Davidu Lichineu) in zgodbo o vojaku Igorja Stravinskega (adaptacija, koreografija, scenografija in režija so delo Milka Šparembleka).

Z obema postavitevama, ki sta med seboj seveda zelo različni, je ljubljanski balet doživel velik uspeh v Sloveniji in po Jugoslaviji. V začetni zasnovi je bil prvi del posvečen baletu Pulcinella, skupaj z ljubljanskimi baletniki pa je nastopala izredno kvalitetna skupina madžarskih plesalcev, tako da so bile za sedanjost izvedbo potrebne mnoge prezasedbe.

Ples kadetov je enostavna zgodba o srečanju deklet iz internata s skupino kadetov. Lepljenka sloni na najbolj znanih Straussovih valčkih, mazurkah, marših in podobno, ki jih je David Lichine sestavil v prijetno in duhovito celoto.

Zgodba o vojaku je kompleksnejša

predstava, ki je grajena prvenstveno na plesu, vendar ima mnogo igralških trenutkov. Med nastopajočimi baletniki — glavno »besedo« ima vsekakor izvrstni vojak Vidmar — se tako pojavita tudi bralec — Boris Cavazza in vrag — Vladimir Jurc, pa tudi ne moremo mimo vragovega

vajenca Mije Basailoviča.

Vsekakor gre za izredno zanimivo postavitev, ki je pod vodstvom Milka Šparembleka dosegla izredno učinkovitost tudi zaradi različnosti elementov, ki jih je režiser — koreograf znal mojstrsko uskladiti.

(nak)

Še o baletu v Verdiju

Gadesova »Carmen«

Večkrat tožimo nad siromašnostjo tržaške kulturne ponudbe, ki nekatere umetniškim vejam skorajda ne posveča pozornosti. Med zapostavljenimi otroki je nedvomno tudi ples z vsemi svojimi izraznimi smermi, ker še vedno pretežno nastopa v vlogi pepelke. Če radi odkrivamo boleče točke, je toliko bolj prav, da v danih okoliščinah izpostavimo posrečene izbire te ali one ustanove. Tokrat je nadvse srečno roko imelo vodstvo tržaškega opernega gledališča, ki je v svoj redni abonma kot baletno predstavo uvrstilo »Carmen« po zamisli slavnih španskih ustvarjalcev — baletnika Antonia Gadesa in režiserja Carlosa Saure. S to izbiro je Verdi izredno kakovostno označil »tržaški baletni week end«, saj je istočasno, čeprav samo dva dni, v tržaškem Kulturnem domu gostoval balet Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane, kar je za Trst nedvomno enkratni dogodek.

Glede na izredno pozitivne ocene, ki so jih o tej plesni priredbi zelo znane in zadnja leta nadvse priljubljene zgodbe o temperamentni španski ciganki Carmen izrekli številni strokovnjaki mednarodnega slovesa, tržaški kulturni operaterji niso veliko tvegali. Vendar pa so morali računati na okuse poprečnega tržaškega

gledalca, ki se begom iz preteklosti, tudi na baletno-plesnem področju, raje izogiba. Gadesova-Saurova »Carmen« pa ni nevtralna, ne ljubkuje občinstva, ker se vsa predaja svoji izpovedi in pretresljivi izpovednosti.

Pri postavitvi, ki že nekaj let kroži po Evropi (prvič so jo predstavili leta 1983, velik uspeh pa je doživela na festivalu v Spoletu leta 1984), sta se seveda tudi Antonio Gades in Carlos Saura oprla na pripoved Prospera Meriméja in na glasbo Georgesa Bizeta. Vendar sta jima postavila ob rob (sama govorita o kontrapunktu) po vsebinski plati sodobnejši prikaz ženskega lika Carmen, po glasbeni pa ljudsko plesno izročilo španskih cigánov. Tako se v predstavi zvočno prepletajo znane arije iz Bizetove opere s temperamentalno predanimi flamenki in interpreti se predajajo zdaj prikazovanju zgodbe o Carmen zdaj pravemu ljudskemu vzdušju. Dvoličnost zasnove, ki jo člani baletnega ansambla Antonio Gades mojstrsko podajajo, ne spenja izhodiščna premisa, da v resnici gre za vaje baletne skupine, ki se pripravlja prav na »Carmen«.

Ta okvir, ki je pri baletni predstavi samo jasno nakazan, je bil veliko bolj očiten v filmu »Carmen story«, ki je prav tako sad sodelovanja med koreografom — interpretom Antoniom Gadesom in režiserjem Carlosom Sauro. Film je nastal kot njun prvi poskus interpretacije »Carmen« in je veliko bolj izizenel kot izpoved koreografa — ustvarjalca kot pa ženskega lika Carmen. V odski postavitvi se je teža spet prevesila k originalnemu izhodišču, se pravi h Carmen, s tem da je José njen soigralec, točneje soplešalec.

Zgodbe kot take tokrat ne bi obnavljali, saj je dovolj znana in tudi o predstavitvi smo pred dnevi že objavili izčrpno in jasno poročilo. Podčrtati pa velja, da je velika umetniška vrednost baletne predstave »Carmen« v tem, da je celovito grajena baletna predstava, se pravi, da je plesno podana (in za ples avtorja pojmujeata ritem, glasbo, gibanje) zaključena celota. V tej svoji celovitosti pa je grajena na vrsti dvoličnosti v težnji, da bi določena vprašanja ali občutke analizirala, ne zgolj pripovedovala o njih. V tem iskanju sineteze med različnimi umetniškimi zvrstmi, med drugačnimi načini podajanja občutkov, med umetno in ljudsko glasbeno — plesno tradicijo, med občutljivostjo posameznika in »dušo« nekega naroda, je nastala plesna, privlačna in pretresljiva »Carmen«, ki v poldrugih uri zna prevzeti gledalca, ki se ji hoče prepustiti. Pri tem imajo seveda veliko zaslugo ob ideatorjih tudi izvajalci: odlična plesalka Cristina Hoyos v vlogi Carmen, izvrstni interpret Antonio Gades kot José ter vsi ostali člani ansambla. Kot je namreč zapisala znana italijanska poznavalka plesne umetnosti Vittoria Ottolenghi čar baleta »Carmen« je tudi odraz velike enotnosti in umetniške zagnanosti celotnega ansambla, ki resnično soustvarja predstavo.

BREDA PAHOR

Premiera Teatra Stabile v Brescii

Biografija igralca Alessandra Moissija

Z nemajhno mero mazohistične potrebe po trpljenju (dolga pot, megla, skoraj takojšen poratek v Trst) sva se s kolegom odpravila v petek v Brescia, da bi na povabilo Teatra Stabile prisostvovala praznovanju Pressburgerjeve drame »Odrski junak, privid ljubezni« (Eroe di scena, fantasma d'amore), s katero je deželno gledališče zakorakalo v novo leto. V prelepi dvorani gledališča Grande je namreč tekla predstava o velikem igralcu Alessandru Moissiju, ki jo je režiral sam avtor Giorgio Pressburger.

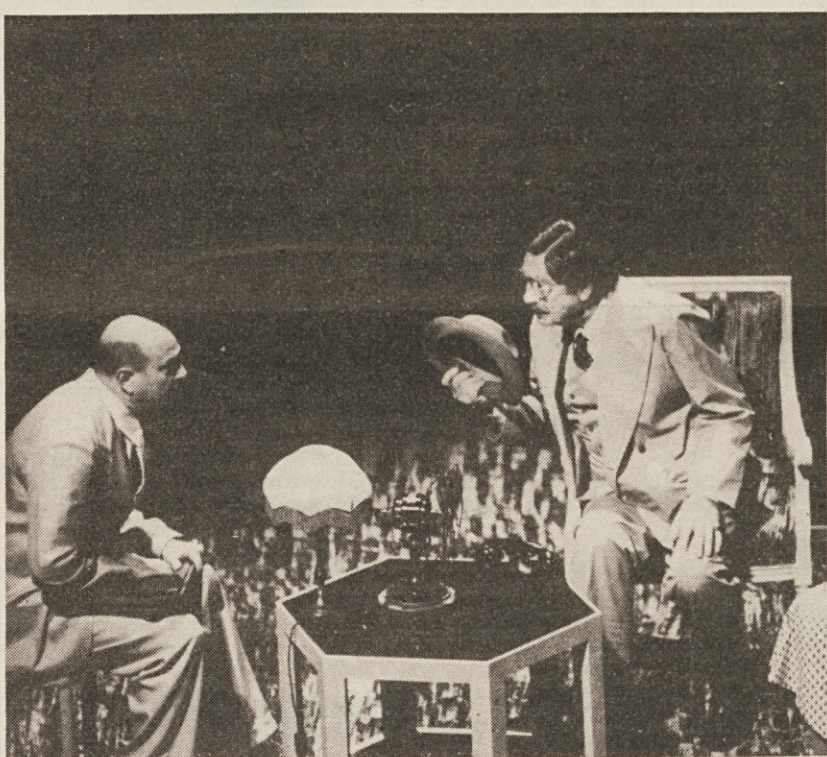
Takoj na začetku je treba povedati, da gledamo vsakič z dokajšnjim nezaupanjem na odrske biografije in ti dvomi so se izkazali za pravilne tudi tokrat. Kljub fantastično zasnovani sceni in kostumom (delo Sergia d'Oma), lepi in nevsljivi glasbi Marca Marie Tosolinija in naravnost virtuosnim tehničnim efektom in brezhibnosti, je drama Moissijevega življenja delovala poplitveno, brez ostrih robov, psihološke poglobitve. Skratka, docela nedramatično in preveč širokopotezno zasnovana uprizoritev, ki je hotela vase ujeti prav vse, kar se je v Srednji Evropi dogajalo od začetka tega stoletja pa vse tja do poznih tridesetih let.

Tako smo gledali pedagoško ponazoritev življenja velikega igralca albanskega porekla, ki je pravo slovo doživel na Dunaju in se je vračal v rodni Trst kot afirmiran umetnik. Gledali smo njegove dvome, nakazane patološke ekscentričnosti, an-

tagonizme z drugim znanim igralcem Memmom Benassijem, ljubezenske razklanosti itd., vendar nikoli ne na ravni kakršnihkoli zapletov, ki bi bili dramsko in dramaturško učinkoviti. Skratka, vila se je pripoved, ki bi bila izjemno primerna za radiofonsko obdelavo ali televizijsko nadaljevanje, ne pa za gledališko uprizoritev.

Izzivov v to smer pa ni manjkalo: lahko bi šlo za nekakšne kulturne in narodnostne spopade, za drame igralčevega poklica, za zemljevid mittelevropske kulture in tako naprej. V končni instanci je ostalo samo slednje, a še to se je zgubljalo v preveč hotenem intelektualizmu in volji, zajeti z eno kretinjo ves časovni spektakel, ki traja preko trideset let. Najbrž je prav zaradi tega uprizoritev izgubila na učinkovitosti in je delovala preveč razvlečeno in premalo emotivno. Stvar bi bilo treba vsekakor poglobiti, tudi najrazličnejše scene in utrinke, menja-joče se situacije, na katerih je predstava grajena.

V teh scenskih zapisih so se gibali protagonisti, od katerih bi omemili le Carla Simonija v naslovni vlogi (bil je blede figura, ki ni imponirala niti s svojimi dvomi niti s svojim talentom), predvsem pa Alda Reggianija in Lidijo Kozlovič. Reggiani je edini premagal tisto notranjo moč in variranje, ki bi bilo nujno potrebna v ostalih, da ne bi vse ostajalo na ravni didaskalične pripo-

vedli. Lidija Kozlovič pa je pokazala nekaj več čustvenosti in participacije v emotivnem okviru predstave, tako da jo je kdaj pa kdaj tudi zaneslo v patetiko, kar pa ni omajalo njenega dokaj razgibanega lika. Ostali so podali svoje like preveč vodravno, da bi lahko imponirali s

svojimi vlogami.

Sedaj seveda z radovednostjo pričakujemo nastop Teatra Stabile v matičnem gledališču, saj bi morala predstava takrat (čež kak mesec) delovati intenzivneje, če bodo stvar izpilili in pri tem rabili tudi škarje.

MARIJ ČUK

Izšla je pri Založništvu tržaškega tiska

Knjiga o velikem arhitektu Jožetu Plečniku

Založništvo tržaškega tiska je pod naslovom »Plečnik in jaze izdalo pravzaprav dvojce del: Plečnikova pisma prijatelju Antonu Suhadolcu datirana med leti 1924 in 1956 — vmes je med 1940 in 1949 skoraj desetletna prekinitev — ter osnutek Suhadolčevih spominov, katerih naslov je prevzela tudi knjiga. Izčrpno uvodno študijo kakor tudi izjemno bogate opombe in dopolnilne razlage je prispeval Peter Krečič, ki je knjigo v celoti zasnoval in uredil. Uvodoma naj omenimo, da je knjiga dokaj zanimiva tudi v smislu grafične opreme, predstavitev Plečnikovega rokopisa in načina pisanja, kakor tudi fotografij poglobljenih arhitektonskih objektov, ki jih je zasnoval naš veliki arhitekt, pa ne nazadnje tudi njegov prijatelj in sodelavec, Anton Suhadolc.

Srečujemo se s knjigo, ki prihaja na knjižni trg vzporedno z vse večjim zanimanjem za delo Jožeta Plečnika, morda uvrščenega med desetero najpomembnejših evropskih arhitektov na prelomu stoletja, zanimanjem, ki za jema v prvi vrsti zapadno Evropo, pa tudi Japonsko in Združene države Amerike. Knjiga v prvem planu predstavlja Plečnika kot arhitekta, kot ustvarjalca, strogo usmerjenega v tekoče delovne naloge, pri čemer za-

man iščemo splošnih okvirnih opredelitev umetniškega udejstvovanja, pač pa zgolj in prvenstveno dopolnitve in korekture že započete dela, opremljene s številnimi skicami, nazorimi risanimi razlagami, ter priložnimi pozdravi.

Lahko bi rekli, da se v neverjetno gosti korespondenci zrcali narava Jožeta Plečnika in verjetno tudi arhitektovega dela, vpetega v brezštevilne konkretnosti in dnevne naloge, ki se jim pravi stalno izpopolnjevanje že sproženih zamisli, pri čemer imponira Plečnik z neverjetno vztrajnostjo in gonom po popolnosti, ki je verjetno navdušil in pritegnil tudi druge nadarjene učence, ne samo Antona Suhadolca. Kljub temu, da načeloma Plečnik ni želel v javnosti razpredati svojih pogledov na umetnost — končno naj umetnik ustvarja in ne govori o svojem ustvarjanju — pa je bila njegova želja za pisanjem resnično velika, po drugi strani pa se vendar v lapidarnosti pism in kratkih zapisov razodeva samotarska narava, ki se praviloma ne želi razkrivati, kar se ne nazadnje ujema z dejstvom, da je bil naš osrednji arhitekt vse življenje sam, brez družine, izjemno in ves navezan na delo, ob delu pa v še največji meri na tiste svoje učence, ki

so mu bili pripravljeni brezpogojno slediti.

Skupaj s Suhadolčevimi spomini takó knjiga kljub logičnemu poudarku na arhitekturi vendarle zelo izrazito izpostavlja Plečnikov profil, saj je trdno prijateljstvo med obema ustvarjalcema trajalo kar 14 let, kasneje pa se je ohladilo, da bi se čez leta spet vzpostavilo, seveda pa nikakor v tako pristranskem smislu, kot na pričetku. Svojski v umetniških idejah in oblačenju — tudi slednjemu so učenci sledili z vso vnemo — Plečnik po vsej verjetnosti ni imel posebne želje drugovati z že povsem osamosvojenimi kolegi in učenci, pa ne zaradi vzvišenega mnenja o samem sebi, pač pa verjetno zaradi zelo zaprte in vase potegnjene narave, ki se je odprla v prijateljski in splošno-človeški dialog le v skrajnih, da ne rečemo ugodnih in privrženih primerih. O njegovi samotarski naravi zelo drastično govori dejstvo, da se okvirno, kljub istim umetniškim nazorom, na Dunaju ni družil s Cankarjem in Župančičem, kar je nadaljeval — namreč svojo osamljeno pot — tudi kasneje v Ljubljani.

Suhadolc pravi, da je Plečnik »ne-nehno iskal lepoto sozvočja črt«, da je sovražil vsakršno nasilje in centra-

lizirano oblast, da je bil veren, vendar zoper vsak prenapeti klerikalizem, ves predan delovnim načrtom, ki jim ni bilo ne konca ne kraja. In na tem mestu se je pač treba spomniti, da mu je po prvi vojni nemški nacionalizem preprečil, da ni postal naslednik svojega profesorja Otta Wagnerja na dunajski akademiji, da je v istem času odklonil sodelovanje na praški univerzi in postal profesor novo ustanovljene ljubljanske univerze; da je nekaj kasneje na osebno vabilo čkoslovaškega predsednika Masaryka prevzel obnoveni dela praškega gradu (Hradčani), kar mu je dokončno prineslo evropsko slavo in čen; da je zasnoval celo vrsto pomembnih del v sedanji Avstriji, tudi

na Dunaju; ter da je s svojim ljubljanskim opusom nadvsebrno začrtal in uveličal tiste smeri in umetniške poglede, ki danes spet na novo ali morda še celoviteje kličejo k proučevanju in poglobljanju. Ob imenitni celjski Ljudski posojilnici zatorej izrazi ta panorama objektov slovenske prestolnice: nova cerkev v Šiški, stadion za Bežigradom, Barogovo semenišče in Šubičeva gimnazija, v prvi vrsti pa — vsaj poljudno vzeto — Tromostovje, Križanke in pa Narodna in univerzitetna knjižnica.

Delo torej govori samo po sebi, pričujoča knjiga pa nam to delo — kakor posredno tudi Plečnikov človeški profil — dodatno približuje in sodobneje osvetljuje.

JANEZ POVŠE

SLOVENIJALE

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

Košarka: sinoči v četrtfinalu pokala pokalnih prvakov Scavolini in Jugoplastika zmagala

Scavolini — Barcelona 109:106 (61:42)

PESARO — Po zelo dobri igri v prvem polčasu je Scavoliniju uspelo premagati moštvo Barcelone, ki pa je domačinom ogrozilo zmago v drugem polčasu. Frederick (27 točk), Silvester (22) in Magnifico (20) so bili najboljši strelci v domačem moštvu, pri gostih pa so se izkazali San Epifanio (31), Smith (27) in Sibilio (19).

Landys Gyr — Jugoplastika 82:122 (47:60)

DUNAJ — Splitska Jugoplastika je brez vsakršnih težav premagala dunajsko moštvo Landys Gyr. Najboljša strelca v splitskih vrstah sta bila Perasović (31 točk) in Videka (15), v domačem moštvu pa Vlk (23) in Davis (17).

KORAČEV POKAL

Bosna — Vendee 97:92 (43:37)
SARAJEVO — Sarajevčani so se

moralo pošteno potruditi, da so premagali francosko moštvo Vendeeja. Benaček (22 točk) in Primorac (20) sta bila najboljša strelca domačega moštva, od gostov pa sta se izkazala Figaro (28) in Derwall (23).

DANAŠNJI SPORED ITALIJANSKIH IN JUGOSLOVANSKIH EKIP: Divarese - Breogan (Šp.); Berloni - Paok (Gr.); Bancoroma - Hapoel Tel Aviv (Izr.); Mobilgiri - Partizan; C. zvezda - Villeurbanne (Fr.).

POKAL PRVAKINJ

Primigi — Partizan 82:58 (17:26)

VICENZA — Kot je bilo pričakovati, je Primigi brez težav premagala moštvo Partizana iz Beograda. Američanki Lawrenceova (25 točk) in Laceyeva (15) sta bili najuspešnejši v domačem moštvu, v beograjski ekipi pa Krivokapičeva (17) in Komnenovičeva.

Disciplinski ukrepi: Kea in Wroman izključena

RIM — Košarkarska disciplinska komisija je zaradi medsebojnega fizičnega obračunavanja za dve koli izključila Keo (Fantoni Videm) in Wromana (Segafredo Gorica). Njun spor je med nedeljsko tekmo Segafredo - Fantoni povzročil splošno prepiranje. Goriškemu klubu so naložili 900 tisoč lir globe.

Smučarski teki v Bohinju

V Bohinju bo danes in jutri elitno tekmovalje v smučarskih tehnikah, ki bo veljalo tudi za svetovni pokal. Danes bo na sporedu tek na 15 km, jutri pa štafeta 4x10 km. Med nastopajočimi bosta tudi Šved Swan in Sovjet Smirnov. Poleg njih bo tekmovala še vrsta najboljših tekačev na svetu.

Proge za tekmovalja so organizatorji zaradi pomanjkanja snega pripravili z velikim naporom in ob odlični pomoči domačinov.

Nogomet: potem ko je dal ostavko Vinicio še pri Udineseju

VIDEM — Luis Vinicio bo še naprej vodil videmskega nogometnega prvotigaša. Po nedeljskem porazu je »mister« napovedal svoj odstop, predsednik Udineseja Mazza pa mu je zaupal nadaljnjo borbo za rešitev pred izpadom. Preko Edinha so solidarnost z Viniciom izrazili tudi igralci.

Vodstvo kluba je medtem zamrznilo prejemke nogometašev v upanju, da jih bo materialna stiska spodhujala k učinkovitejšim nastopom.

Vinicio je v Italiji že dobrih 30 let, ima pa jih 54. Iz Brazilije se je preselil kot igralec najprej k Napoliju, kot trener pa je začel delovati leta 1968. Pred dnevi so krožile vesti, da ga bo zamenjal kdo od brezposelnih trenerjev. Najverjetneje Castagner ali De Sisti.

Vesti o odstopu Corsa so prišle iz Milana, vodstvo Interja pa je govorice demantiralo kot povsem neosnovane.

Na dan sta medtem prišla dva odrezka »tocalcia«, ki poleg trinaj-

stic vsebujeta tudi dvanajstice. V Neaplju je neznanec preko banke terjal milijardo in 615 milijonov, v Genovi pa se je nekdo »zadovoljil« z 200 milijoni manj.

Taucerijeva premočna

TRST — V furlanski vasi Treppo grande pri Vidmu je bilo v nedeljo deželno ekipno prvenstvo v krosu. Ekipno je bil uspešen Libertas iz Vidma, med posamezniki pa sta dve zmagi od treh možnih šli v Trst. Ciliar (CUS) med mladinci in državna reprezentantka Valentina Tauceri (Prevenire) v ženski konkurenci sta bila premočna za konkurenco.

Atletsko tekmovalje

TURIN — Nocoj bo v Turinu dvoransko atletsko tekmovalje, prvo večje v letošnji zimski sezoni. Zanimanje vlada za ženski skok v daljino in skok s palico. Italijanska sezona predvideva 12. februarja troboj med Italijo, Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo, ki bo prav tako v Turinu.

kratke vesti - kratke vesti

Rally Pariz - Dakar

GAO (Mali) — Avtomotorski rally Pariz - Dakar se je prevesel v drugo polovico. Tudi na včerajšnji etapi se je med motociklisti uveljavil italijanski pilot, Findanno (yamaha), ki je prehitel Francoza Oliviera in rojaka Marinonija (yamaha). Na vrhu skupne lestvice pa sta še vedno Francoza Neveu in Lalay (honda), na tretjem mestu je s precejšnjim zaostankom Italijan Balestrieri (honda).

Med avtomobilisti je včeraj zmagala britanska dvojica Cowan - Syer (mitsubishi), v skupni uvrstitvi sta solidno v vodstvu Francoza Metge in Lemoyné (porsche), a na drugo mesto sta se prebila Ickx in Brasseur (porsche).

Sledijo: 3. Lartigue - Giroux (Fr. - lada); 4. Rigal - Maingret (Fr. - mitsubishi); 5. Boubet - Cheramy (Fr. - range);

Senna v ospredju

RIO DE JANEIRO — Na progi Jacarepagua so se začele prve poskusne vožnje za SP formule 1. VN Brazilije bo na sporedu konec marca. Domačin Senna je bil s svojo lotus doslej najhitrejši. Svetovni prvak Prost je bil tretji.

Švicarji najhitrejši

CERVINIA — Švicarski štiridesetletni bob, katerega vodi Fasser, je osvojil italijanski del tekmovalja za SP v Cerviniji. Švicarska posadka je s časom 1'05"80 dosegla najboljšo znamko dneva in prevzela vodstvo na račun boba iz ZDA. Američani so si prvo mesto zapravili zaradi nerodnosti pri startu: v sili niso obrnili ročaja, ki služi kot opora v začetnem porivanju, in v ledenem kanalu je ročaj zadel ob steno in dolgo drsal po njej.

Spodrseljaj ZDA je izkoristil prvi italijanski bob, ki je osvojil drugo mesto.

Na lestvici za svetovni pokal vodi avstrijska posadka, katero vodi Delle Karth.

Tudi Santal in Tartarini

BUKAREŠTA — V okviru evropskega pokala odbojgarskih državnikov bo italijanski Santal danes igral proti Dinamu v Bukarešti. Brez obeh tujecev se Santalu obeta težka naloga.

Drugi italijanski predstavnik, Tartarini iz Bologne, bo v Moskvi igral proti CSKA.

zvonko simoneta o ženski namiznoteniški a ligi

Za krasovke sedaj dvotedenski počitek

V drugem kolu povratnega dela A lige je Kras gostoval v Terniju in brez večjih težav pospravil nadaljnji dve točki. Slovenske igralko so odpotovale brez Miličeve, ki je bila službeno zasedena in tako je ponovno stopila za zeleno mizo mlada Ukmarjeva, ki je povsem zadovoljivo opravila zadano ji nalogo. Edini zanimiv dvoboj je bil prav med Ukmarjevo in Fioronijevom, to je najboljšo igralko Vigorja. Čeprav je Tanja v začetku igrala nekoliko v strahu, se je pa v tretjem setu otresla tega občutka, vzela pobudo v svoje roke in prešla v napad. S tem je strla nasprotnico in poraz Vigorja s 4:0 je bil neizbežen.

V ostalih dvobojih ni bil rezultat nikoli v dvomu, saj sta Bernardičeva in Sedmakova, tako v igri dvojic, kot pri posameznikah vsilili svojo igro in premočno zmagali. S tem je verjetno usoda ekipe iz Ternija zapečateni in se bo morala letos posloviti od prvotigašev, saj je doslej osvojila samo eno srečanje.

V ostalih srečanjih kola nekoliko preseneča rezultat iz Bocna. Stetan Neapelj se je moral pošteno potruditi, da je strl odpor igralk z Južne Tirolske, ki so se za srečanje zelo dobro pripravile, saj so se zavedale, da poraz s Stetanom pomeni dokončno odpoved tretjemu mestu na lestvici. Surgelati Arena je brez težav odpravil Coccaglio in še nepremagan vodi. Dosedanji rezultati nam dokazujejo, da jim edino ekipa iz zgornjškorepentabske občine lahko prekriza račune. Barcelona pa je ponovno potegnila krajši konec in z zadnjim mestom na lestvici brez osvojenih točk je osvojena na izpad. Sedaj bo ekipno prvenstvo prekinjeno dva tedna zaradi obveznosti državne reprezentance. V nedeljo je namreč na sporedu tekma evropske lige med Ita-

lijo in Avstrijo, teden kasneje pa bodo najboljši namiznoteniški igralci nastopili na mednarodnem odprtem prvenstvu Velike Britanije. Kras Globtrade bo tako prihodnje prvenstveno tekmo igral v Zgoniku 1. februarja proti ekipi iz Coccaglia. Tekma bo izredno zanimiva, saj Coccaglio razpolaga s homogeno ekipo in ne gre pozabiti, da je v lanskem sezoni prav Coccaglio zadal krasovkam edini poraz.

IZIDI 9. KOLA: Vigor - Kras Globtrade 0:4; Recoaro - Stetan 3:4; Surgelati Arena - Coccaglio 4:0; Maratea - Barcellona 4:2.

LESTVICA: Surgelati Arena 18; Kras Globtrade 16; Stetan Neapelj 14; Recoaro Bocen in Coccaglio 8; Maratea 6; Vigor Terni 2; Barcellona 0.

PRIHODNJE KOLO (1. februarja '86): Kras Globtrade - TT Coccaglio, TT Maratea - Recoaro Bocen, Barcellona P.G. - Vigor Terni, Stetan Neapelj - Surgelati Arena.

V namiznoteniški ženski C ligi

Domovke še naprej na prvem mestu

Dom — Rentsch 5:2

Fabbro - M. Pircher 0:2 (22:24, 20:22); Lutman - B. Pircher 2:0 (21:9, 21:8); Vodopivec - R. Pircher 2:0 (21:16, 21:12); Lutman - M. Pircher 1:2 (15:21, 21:9, 17:21); Fabbro - R. Pircher 2:0 (21:19, 21:5); Vodopivec - B. Pircher 2:0 (21:10, 21:15); Lutman - R. Pircher 2:0 (21:7, 21:17).

Domovke so obdržale prvo mesto na lestvici tudi po drugem kolu povratnega dela.

Nedeljska tekma se ni pričela najbolje za naše, saj je v uvodnem srečanju Sabina Fabbro klonila Margareti Pircher, ki je v nadaljevanju premagala tudi Sonjo Lutman. Pri stanju 2:2 so se domovke končno otresle strahu in odločne zaigrale ter tako slavile zmago.

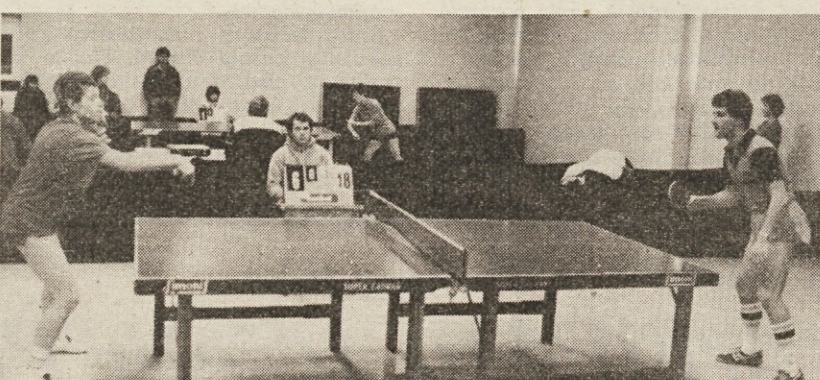
Prav nedeljsko srečanje je pokazalo, da bodo do konca prvenstva vse tekme zelo težke in da tudi proti objektivno slabšemu nasprotniku bo treba igrati s polno paro, saj bi lahko vsakršno podcenjevanje lahko drago stalo. (MAL)

Kras Globtrade — Leifers 5:1

Škrk - Trenti 2:0 (21:13, 21:12); Guštin - Clementi 2:0 (21:16, 25:23); Purič - Schrott 2:0 (21:11, 21:10); Škrk - Clementi 0:2 (18:21, 18:21); Purič - Trenti 2:0 (21:12, 21:11); Guštin - Schrott 2:1 (19:21, 23:21, 21:8).

Krasova dekleta so ponovno prišla do novih točk. V domačem nastopu so gladko premagala tirolski Leifers, ki se je tokrat izkazal boljši nasprotnik, kot bi kazalo po njegovem položaju na lestvici.

Krasovke so v nedeljo prikazale dobro igro, kljub temu pa se bodo morale v preostalih kolih še pošteno potruditi, če hočejo upati na napredovanje. Tokrat je poleg običajnih Škrkove in Puričeve nastopila še Guštinova, ki je poleg Puričeve priborila svoji ekipi dve točki, ostalo točko pa je osvojila Škrkova.

Mala dvorana športno-kulturnega centra v Zgoniku je ob sobotah in nedeljah kar precej zasedena s prvenstvenimi namiznoteniškimi srečanji. Na sliki: v ospredju tekma promocijskega prvenstva med Krasom (Fabec) in Chiadinom (Stiebel), v ozadju pa srečanje ženske C lige

MOŠKA C LIGA

Libérale A — Kras Globtrade 5:4

Wigder - Štoka 2:0 (21:15, 21:11); Badoer - Derganc 0:2 (13:21, 15:21); Bazan - Bole 1:2 (13:21, 21:13, 18:21); Wigder - Derganc 0:2 (11:21, 13:21); Bazan - Štoka 2:1 (21:18, 13:21, 21:8); Badoer - Bole 2:1 (18:21, 21:19, 21:18); Bazan - Derganc 0:2 (20:22, 16:21); Wigder - Bole 2:0 (21:17, 21:11); Badoer - Štoka 2:0 (21:19, 21:18).

Krasovci se s težkega gostovanja v Castelfrancu Venetu vračajo praznih rok, a zelo zadovoljni s prikazano igro, saj ni prav nič manjkalo, da bi odnesli ves izkupiček. Kot tudi v prvem delu prvenstva je bil domači Libérale A za las boljši od Derganca in tovarišev in jih tudi tokrat zelo tesno premagal s 5:4. Ko so gostje povedli s 3:1, je kazalo, da bo krasovcem uspelo oddolžiti se nasprotniku za prejšnji poraz, a takoj v naslednjem srečanju Štoka ni zaigral kot zna, in nasprotnik je rezultat znižal. Usodno za »rdeče-bele« je bila 6. partija, v kateri je nastopil Edi Bole, ki je proti Badoerju že osvojil

prvi set, nato pa zelo tesno podlegel v naslednjih dveh. Vsa upanja pa še niso splavala po vodi, saj je odlični Derganc premagal vse tri nasprotnike, srečanje pa se je odločilo v zadnji tekmi, ko je solidni Štoka kljub temu, da je zaigral zelo dobro, moral priznati premoč nasprotnika.

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Kras — Chiadino 1:5

Milič - Bellussi 0:2 (10:21, 12:21); Fabec - Stiebel 0:2 (2:21, 9:21); Doljak - Pipan 1:2 (20:22, 21:19, 14:21); Milič - Stiebel 0:2 (4:21, 11:21); Doljak - Bellussi 2:0 (21:15, 21:12); Fabec - Pipan 0:2 (10:21, 11:21).

Kljub temu da so krasovci doživeli predviden visok poraz proti močnemu Chiadinu, so tokrat igrali solidno. Najboljši je bil tokrat Ervin Doljak, ki je svoji ekipi priboril častno točko, v svojih nastopih pa je pokazal veliko borbenost in voljo do zmage. Tudi proti Pipanu je že bil na pragu slavlja, saj je podlegel šele po treh zelo napetih setih igre. Milič in Fabec pa sta potrdila, da jima manjka tekmovalnih izkušenj in zrelosti.

Košarka: lestvica strelcev B lige

Ban prehitel Della Fiorija

Do konca prvega dela drugoligaškega italijanskega prvenstva manjka še eno kolo. Na dlani je, da bo po prvem delu najboljši strellec košarkar Panapescze iz Montecatiniya Boni, ki je v 14 kolih dosegel kar 443 točk, ali 31,6 točke na tekmo. Na drugo mesto se je povzpela Bessi (Faciba Busto Arsizio), ki ima pet točk več kot Marko Ban. Naš košarkar, ki je v zadnjih dveh kolih dal manj od 20 točk, je sicer prehitel Della Fiorija

(le-ta v nedeljo ni stopil na igrišče), oba pa je »presenetil« Bessi, ki v zadnjih tekmah igra izredno uspešno.

LESTVICA STRELCEV

Boni (Panapescza Montec.)	443
Bessi (Faciba B. Arsizio)	337
MARKO BAN (JADRAN)	332
Della Fiori (Cagiva VA)	324
Masetti (Ecocementi FE)	314
Turel (Castor Pordenon)	310
Maguolo (Panapescza Montec.)	291
Sciaccia (Faciba B. Arsizio)	277

Košarkarska trim liga: domovci uspešni

Dom — Nova Gorica 67:57 (36:29)

DOM: Kocjančič 2, Mauro Dornik 2, Cej, Ugo Dornik 6, Orzan 13, Corsi 4, Nanut, Golob 13, Cijan 4, Coretti 12, Uršič 20.

NOVA GORICA: Karajčič 7, Čefarin 2, Sluga, Obid, Mavrič 6, Torkar 3, Štekar 2, Jug 17, Dornik 14, Ferfolja 6.

ON: Dom 18, Nova Gorica 13. 3 TOČKE: Uršič 2, Jug 1, Karajčič 1.

Domovci so v 5. kolu novogoriške trim lige v košarki prepričljivo premagali na domačih tleh mladinsko ekipo Nove Gorice. »Belo-rdeči« so vodili skozi vse srečanje, toda ekipi sta si bili povsem enakovredni vse do 10. min. d.p. (52:48). V nadaljevanju pa so gostje popustili, tako da so Gojkovičevi varovanci zasluženo zmagali.

Med Novogoričani sta dobro igrala Jug in Dornik, med domovci pa je gotovo izstopal Uršič. Prihodnje srečanje bodo naši igrali v petek, 17. t.m., proti ekipi Nuncev v športnem parku v Novi Gorici, s pričetkom ob 20. uri. (M. Čubej)

obvestila

ŠD MLADINA - SMUČARSKI ODSEK obvešča člane in prijatelje društva, da si lahko v prostorih Doma A. Sirk v Križu ob petkih od 18. ure dalje sami uredijo osebne smuči. Poskrbljena bo priprava in potrebni material.

SPORTNA ŠOLA TRST

sporoča, da se bo v kratkem začel vsakoletni plavalni tečaj na Alturi za osnovnošolce. Predvidoma bo potekal ob ponedeljkih in sredo popoldne. Vse informacije do 16. t.m. v uradnih urah v tajništvo SZ Bor, tel. 513-77.

JK ČUPA

obvešča člane, da bo 14. redni občni zbor danes, 15. januarja, ob 20. uri v dvorani osnovne šole J. Jurčič v Devinu. Vabljeni!

S P D T

obvešča, da se nadaljuje predsmučarska in rekreacijska telovadba danes, 15. t.m., ob 21. uri na liceju F. Prešeren.

ŠK MLADINA

organizira v nedeljo, 19. t.m., smučarski izlet na Nevegal. Odhod avtobusa z Opčin (bar Centrale) ob 5.30; iz Križa ob 5.45. Vpisovanje v Domu A. Sirk vsaki dan od 19. do 21. ure do četrta, 16. t.m. Cena izleta 14.000 lir.

KK BOR

obvešča, da bo sestanek odbora kluba v petek, 17. t.m., ob 20. uri na stadionu 1. maj.

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir (prednaročnina do 31.1.1986 je 90.000 lir); v SFRJ številko 40.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 350.000, letno 3.500.000, za organizacije in podjetja mesečno 500.000, letno 5.000.000, letno nedeljski 1.200.000 din.

Postni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 1351248
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naroča pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx. 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

15. januarja 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samso

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
izdajateljev FIEG

Renaudova pesem o Thatcherjevi

PARIZ — Renaud, eden najpopularnejših francoskih popevkarjev, je s satirično pesmijo na račun predsednice Thatcherjeve vznemiril vse britansko časopisje. Iz tira ga je vrgel njegov verz v pesmi Miss Maggy, v kateri pevec nastopa kot pes, ki svoje potrebe opravlja pri stebri, posebej njenem v M. Thatcher.

Angleški tisk mu očita, da hoče pokvariti dobre odnose med Francijo in Anglijo, zlasti pa minirati srečanje Mitteranda in Thatcherjeve dne 20. januarja, ko bosta podpisala zgodovinski sporazum o gradnji predora pod Rokavskim prelivom.

Angleži se niso dolgo obotavljali; popevkar Jeremy Nicholas je zapel o francoskem »zaudarjanju iz ust«.

Renaud jim odgovarja, da je pesem o Thatcherjevi »himna ženskam«, da nima namena spodbujati francosko-angleško sovraštvo in da želi privabiti Francozom nasmehe na ustnice na račun neke političarke, ki »se pogostoma obnaša bolj moško kot moški sami.«

Jadran film je zaslužil 3 milijone dolarjev

V Jugoslaviji obsojajo snemanje TV filmov o fašističnem diktatorju Mussoliniju

SPLIT — »Jadran Film« je dobil za sodelovanje z ameriški filmarji pri snemanju televizijske serije o fašističnem diktatorju Mussoliniju tri milijone dolarjev. »Kar precej denarja«, je slišati te dni v Jugoslaviji, »vendar pa ni malo tudi žrtev fašizma v Jugoslaviji«.

Koprodukcija, ki je že v pripravi in ob začetku snemanja lani razburila jugoslovansko javnost in o kateri smo v Primorskem dnevniku poročali, je znova dvignila val prahu. Tokrat zaradi uresničenih slutnj o nekaterih kritikih tega televizijskega projekta, ki so na začetku menili, da ne bi smeli v Jugoslaviji dovoliti snemanja serije o človeku, ki je svetlu in Jugoslovanom povzročil toliko gorja. Zagovorniki koproducijskega projekta so takrat odgovarjali, da scenarij sploh ne predvideva nikakršnega poveličevanja fašističnega vodje, temveč da gre za zgodovinsko zelo realistično umetniško pripoved.

Po ocenah ameriških televizijskih kritikov pa slednji niso imeli prav. Bojda je v njej vse močnejše, najmanj pa zgodovine. Duce na ekranu sploh

ni slab človek. Še več, predstavili so ga kot simpatičnega družinskega očeta, ki — saj ne boste verjeli — umira za svoje velike ideale.

Zdaj je slišati več znanih družbenopolitičnih in kulturnih delavcev, ki trdijo, da so še pred začetkom snemanja zahtevali, da odpovejo to koprodukcijo. A so jim menda ves čas odgovarjali z enim samim argumentom: dober devizni zaslužek.

Hude reakcije so zlasti med splitskimi borci, saj so razen v Zagrebu največ posneli v Splitu. Najprej jih je seveda motil ta televizijski film; bili pa so tudi proti temu, da bi za relativno majhno plačilo Američanom odstopili prostor za snemanje. Slišati je, da so prostore prokurative, kjer je poleti znan festival zabavne glasbe, ameriškim filmarjem odstopili za stokrat manjšo vsoto od tiste, ki so jo za snemanje zahtevali rimski mestni očetje. Obenem so borci in številne druge Jugoslovane žalile izjave proslavljenega ameriškega igralca Georga C. Scota, ki je igral naslovno vlogo, v kateri je poveličeval osebnost fašističnega voditelja v drugi svetovni vojni.

»Popolnoma sem znorel, ko sem od nekega človeka in Jadran film dobil v pogled del scenarija. To je bila prava burka, ne pa zgodovina. Ko nam je postalo jasno, kaj sploh snemajo, je bilo prepozno.« pravi Frane Balič, borec druge dalmatinske brigade, ki so ga fašisti dvakrat ranili, ga obsodili na smrt in ubili štiri njegove najbližje.

Jasno je, da gre za sleparijo. Mnogi pravočasno niso zvedeli, za kaj gre, tisti, ki pa so to vedeli, so stvar hoteli prikriti. Tudi z izgovori, češ saj te serije naši mladi ljudje tako ne bodo mogli gledati. Pozabili pa so na nekaj: kako naj pogledamo v oči številnim jugoslovanskim izseljencem v ZDA in še kje, ki bodo na špiči serije videli, da je pri tem skrupalcu sodelovala jugoslovanska filmska hiša?

To je huda izkušnja. pravijo zdaj borci in mnogi drugi Jugoslovani. »Nikomur več ne smemo dovoliti, da bi spreobračal zgodovino in to na naših tleh. Pa naj gre še za take devizne zaslužke«.

B. L.

Neulovljivi terorist se je rodil v premožni palestinski meščanski družini

Kdo je (in ali je še živ) palestinski terorist Abu Nidal odgovoren za atentata na rimsko in dunajsko letališče?

O palestinskem teroristu Abu Nidalu, ki mu prijo odgovornost za atentata na rimsko letališče Leonardo da Vinci pri Fiumicinu in na dunajsko letališče pri Schwehatu, se v resnici niti to ne ve, če je sploh še živ. Mnoge zahodne obveščevalne službe menijo, da imajo prav, ko potrjujejo verodostojnost vesti izpred dveh let, po kateri naj bi Nidal po dleget raku na možganih, čeprav je pozneje prišel demanti.

Nobenega dvoma pa ni menda o tem, da je teroristična skupina, ki jo je Abu Nidal zbral, v tem trenutku neokrnjena, kar se da enotna in na moč aktivna. V preteklosti je delovala pod različnimi oznakami, kot »črni september« in »črni junij«, kot »revolucionarni komite« in »revolucionarni svet«, kot »arabske revolucionarne brigade« in »muslimanska socialistična revolucionarna organizacija«, zdaj pa se »oglašajo« preprosto kot »Abu Nidalova skupina«. Tako se tudi ne postavlja vprašanje, ali jo še vedno vodi njen ustanovitelj,

ali pa je njegovo mesto — in ime — prevzel nekdo drug. Dejstvo je, da je Abu Nidal pred kratkim tretjič v svojem življenju dovolil časnikarjem intervju, sicer za kuwajtski časopis »Al Kabase«, za zahodnonemški tednik »Der Spiegel« in za »Jeune Afrique« in razkril svojo »življenjsko zgodbo« rekoč, da je to prvič.

Abu Nidal ali Sabri Halil Abdul Hamid Al Bana ali celo Carlos (že dolga leta znan, »mitičen« in neulovljiv terorist) je bil rojen leta 1937 v Jaffi (Izrael) v premožni palestinski meščanski družini. Njegov oče, vplivna osebnost na gospodarskem tržišču in zelo bogat, je imel 13 žena, Abu se je rodil iz osmega zakona in imel 16 bratov in osem sester, »tako da imam danes«, kot je naglasil, »več kot 300 nečakov in nečakinj«. Tri leta se je šolal v francoski misiji v Jaffi, ko pa so ga z dvema arabskima krščanskima učencema vrgli iz šole, je študij nadaljeval v nekem islamskem zavodu v vzhodnem delu Jeruzalema. Dve leti pozneje je iz-

bruhnila arabsko-izraelska vojna in Nidalova družina je sledila egipčovski vojski med umikom iz Palestine. Družina se je razkropila na vse štiri vetrove, Abri Al Bana pa je 9 mesecev prebil v taborišču El Boreidž (Gaza) in se nato zaposlil pri naftni družbi Aramco v Saudski Arabiji, kjer je bil malo zatem aretiran in izgnan. Svojo življenjsko zgodbo je mož, ki ga že dolgo zamašča isčejo agenti številnih vohunskih central, zaokviril s podatkom, da je oženjen in da ima tri otroke. Na tiste pa, ki ne verjamejo, da je še živ, se je obrnil rekoč: »Tu sem, človek iz mesa in krvi«; nato pa povedal, da nemoteno potuje po svetu, da samo še v dveh afriških državah ni bil, da so ga leta 1977 operirali na srcu v ZDA, kamor je seveda dopotoval s ponarejenim potnim listom, da kroži brez vsake telesne straže pa tudi oborožen da nikdar ni. Pravi, da ima kar dva srčna ojačevalca, paeemakerja, in celo, da je v službi raznih obveščevalnih služb hkrati, tako

CIA, KGB in številnih arabskih.

Kakor toliko drugih Palestincev, ki so jih po umetnem izoblikovanju izraelske države pregnali z rodne zemlje, je tudi Sabri Al Bana kaj kmalu vstopil v Organizacijo za osvoboditev Palestine (PLO) Jaserja Arafata. Svojo »kariero« je razvil v letih 1969-1974: najprej je zastopal PLO v Iraku, potem v Sudanu in naposled spet v Iraku, toda polagoma se je ideološko čedalje bolj oddaljeval od Arafata, kateremu je kot novopečeni marksist radikalnega kova začel očitati preveliko zmernost.

Prva nesoglasja med njima so nastala že leta 1971, po Abu Nidalovem povratku iz Sudana v Bagdad pa so se še zaostrila. Arafatovi liniji so nasprotovale tudi iraške oblasti, ki so zato brž podprle mladega vročehrvneža. Dokončno sta se Arafat in Nidal razšla leta 1974, ko je slednji javno nastopil proti vojaškemu krilu PLO Al Fatahu, ki ga je zaradi tega izgnal iz svojih vrst in obsodilo na smrt. Izobčenec je tedaj ustanovil »revolucionarni svet Fataha«, ki so ga večkrat nazvali tudi kot »Abu Nidalove edinice«, in tudi sam obsodil na smrt Arafata. V novo organizacijo so se spočetka vključevali Palestinci z bivališčem v Iraku, Libiji, Libanonu, Egiptu in zahodni Evropi, pozneje pa so se jim pridružile mnoge skupine palestinskih skrajnežev. Prijateljstvo med Abu Nidalom in bagdadsko vlado je trajalo štiri leta, do leta 1979, ko so se Iranci spet približali Arafatu.

V teh štirih letih so Abu Nidalovi pristaši izvršili pod različnimi oznakami vrsto atentatov na vplivne osebnosti PLO (ubili so npr. visoke funkcionarje Huseina Ali Bitorja, Saída Homamija in Isama Sartarija) in seveda proti Izraelu pa tudi Egiptu in drugim arabskim državam »zmerne politične usmeritve«. Ne samo, Abu Nidal je takrat obsodil na smrt še Mubarak, jordanjskega kralja Huseina in Reagana. Njegov namen je bil jasen: čimbolj umazati Arafatovo podobo oziroma omejiti njegov vpliv na Palestine v vidiku možnosti za mirno poravnavo bližnjevzhodnega problema, ki ji je Abu Nidal pač vselej nasprotoval, češ da na svetu še nikdar ni bilo miroljubnih rešitev in da je cilj Palestinev mogoče zares doseči edino z orožjem. Leta 1980 je vodja teroristov dal preseliti svoj glavni štab v glavno mesto Sirije, Damask, in tam je tudi dobil v koncesijo nekaj taborišč za urjenje svojih bojnikov. To pa ni steklo brez težav, saj je v lastni organizaciji naletel na številna nasprotovanja.

S preselitvijo v Sirijo so se spremenili tudi cilji Abu Nidalove teroristične kampanje: v prvi vrsti je a bila usmerjena proti zblizanju med Arafatom in zahodnoevropskimi državami in tako so prve tarče oboroženih akcij postali Arafatovi predstavniki v Evropi, kot tudi osebnosti Arafatu naklonjenih arabskih držav s

Aba Nidal

stalnim bivališčem na evropskih tleh. Obenem so teroristi seveda ciljali v posameznike in skupnosti iz izraelskih in palestinskih vrst, o katerih je Abu Nidal sumil, da tkejo vezi »vzajemnega sodelovanja«.

Prav tako leta 1980 naj bi Abu Nidal navezal prve stike z zastopniki Libije, da bi mu omogočili odprtje lastnega predstavništva pa tudi večbališča v puščavi Sirta. Kaže, da je ne glede na to Sirija še naprej velikodušno pomagala teroristu in nekateri trdijo, da je celo izoblikovala tako imenovane »arabske revolucionarne brigade« in njih poveljstvo zaupala Nidalu. Šlo je za tajno organizacijo, ki naj bi se borila proti nasprotnikom vlade v Damasku, sicer pa proti vsem »zmernim« Palestincem. In že smo leta 1984: razširi se glas, da je Abu Nidal umrl, toda njegova skupina ostane neokrnjena, vsaj kar zadeva njeno jedro, ki naj bi danes šlo kakšnih 300 fanatičnih borcev. Ti se zastavljajo po robu kakršnemukoli kompromisu z Izraelom, sovražijo vse tiste Arabce, ki samo bežno omenjajo možnost razrešitve palestinskega problema na pogajalni ravni, in bi Arafata ter vse njegove somišljenike najrajši videli pod drugi meter pod zemljo.

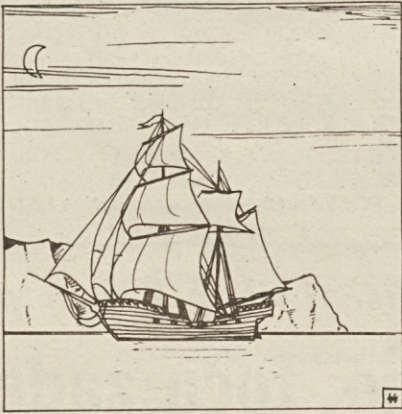
Okrog njih naj bi se zbirale stotine simpatizerjev, zlasti mladih, pretežno študentov (kar pa bi veljalo temeljito preveriti), hkrati pa dokajšnja finančna sredstva, tako tudi iz Irana. To poudarjajo, kot rečeno u vodoma, zahodne obveščevalne službe, ki tudi navajajo, da je Abu Nidal svojim zaveznikom (tudi Libiji) rekel tole: »Dajte mi 400 milijonov dolarjev in v petih letih bom povsem spremenil podobo Bližnjega vzhoda«. Toda o Abu Nidalu govorijo celo to, da je v službi izraelske vohunske centrale Mosad... Njemu in njegovi organizaciji pripisujejo uboj 181 in ranitev 200 oseb. Sam je dejal, da je ta seznam daljši. (dg)

UKLETA LADJA

BESEDILO BLAŽ LUKAN
SLIKE VALTER VALENCIČ

43. Didi je preprosto vrgel steklenico v morje. »Rešena je,« je ušlo Mitu. »In tu je ostala!« se je razveselila Mica. »Hura, hura!« je prevzelo vse. Poskočili so v čolnu, da se je skoro prevrnil. »Zdaj nas čaka trdo delo,« jih je miril Didi. »Popraviti jo moramo, da bomo z njo lahko zapluli daleč na jug.« »Poglejte, kako se je jadro napelo, čeprav je strgano,« je zaklical Damjan. »Od tu pa ravno kaj vidiš,« je spet začela Mica. Mito je spet žalostno gledal proti barki. Didi se mu je nasmehnil: »Jutri zjutraj se dobimo tu. Mito bi seveda najraje kar tu prespal.« Prijatelji so se zasmejali.

44. Stopili so proti domu, Mito pa je nekoliko zaostal. Sonce se je pravkar skrivalo za morje, Korala pa se je v večernem maestralu rahlo nagibala. Mito je stopil k ladi in jo pobožal. »Moja Korala,« je tiho dejal. S stene se je okrušil kamen in potegnil za seboj majhen slap grušča. Plaža se je že skoraj spraznila, prav tako gladka modra ploščad strunjanskega zaliva... Mito je šel okrog ladje in se je spotoma dotikal. Pri premcu je okrušil z boka trhel obdelan košček. Pobral ga je iz plitve vode in ga spravil v žep. Nato se je tudi sam počasi obrnil.

45. Rešitelji Korale niso mogli vedeti, da je postala barka zdaj, ko so jo rešili ukletve vidna vsem, poklicanim in nepoklicanim. V bližini Korale so se na gladini najprej pokazali zračni mehurčki, nato pa je iz vode pogledala glava potapljača, ki je tu zaključeval svoj popoldanski podvodni sprehod. Dvignil je masko z oči in se zagledal v ladjo. Pravzaprav se niti ni začudil njeni pojavi, dobro je bilo videti, da ga zanima predvsem to, kaj bo na čudni barki našel.